

Lectiones

quibus presertim in logica/prolabunt aliqui in
errores piculosissimos illi qui magnorum
sunt erga virtutes affectuum. quales apud vos
cauit habere zelum sed non scientiam. adeo
ut si non humiliter sapiat et nisi sese contra
bant infra metas sue cognitionis nulli pri-
naciis inveniuntur neque absurdius erro-
res confingere/propterea non leuiter oportet
eos scribere vel docere. sed non absque cau-
tela magna adherendum est eis nisi preuia
discussione diligenti et doctorum examina-
tione. In talibus quippe sepe reperimus plu-
rima aut falsa aut male explicata ac pin-
de multa erroris materia presentia simpli-
cibus quamquam in multis diuinissima altissi-
maque sint. Adde nunc id quod euenit tempo-
re meo de quadam que prophetissa et miracu-
lorum operatrix reputata est a multis. quam
et vidi et allocutus sum. Dec tandem dixit et
scribi iussit. quod spiritus suus deum contem-
plando fuerat annihilatus vera annihilatione
et hinc recreatus. Et dum quereretur qualiter
hoc scire potuerat respondebat se expertam
Dies mihi non sufficeret si numerare velle
innumeras tales insanias amanti imo
et amentium quod non scientiam quales viden-
tur fuisse begardi et begarde quemadmodum
in quodam tractatulo de distinctioe verarum
reuelationum a falsis memini prede annotasse

Decendus non est vel monendus
quod errorem suum defendere mauius
quam corrigere. Hoc oratio posu-
it in fine poetrie sue. Exigitur
igitur correctio seuerior si sic iterum fuerit
pugnator ad saluandam tantam propriam hanc
verborum improprietaem. Quo pacto sit
vel quo ordine postulandum quippe vide-
bitur ordinarij et inquisitionis iudicium quam
parua radix peregrini sermonis serpit ut
cancer et modica errorum scintilla (sicut in
arrio patuit) dum non conuenienter oppri-
mitur vel aratur/magna erumpit in flama.
Sic nuper actum est parisijs per sa-
cram theologie facultatem aduersus illos
qui doctrinam quandam peregrinam Ray-
mundi nulli conabatur inducere que licet
sit in multis altissima et verissima quia ta-
men in alijs discrepat a modo loquendi do-
ctorum sacrorum et a regulis doctrinalis
sue traditionis et vsitate in scholis/ipsa edi-
cto publico repudiata prohibitaque. Dicam
hic quod sentio si tales locutionum modos
publicari perciperem/apud alma vniuer-

sitatem parisiensem vel per sermones vel
per scholas deducere proterum ex officio
cui indignus deseruio. ad censuram theo-
logice facultatis/ut examinaretur et exa-
minata suum quale mereretur iudicium for-
titeretur. Bene vale pater emerite. memor
mei in orationibus tuis.

Finit secunda epistola Johannis de ger-
son contra dicta fratris Johannis Ruys-
broech in tercia parte tractatus sui de or-
natu spiritualium nuptiarum.

Incipiunt lectiones

due peritiles super marcum et ad commendationem
propositi nostri et voti multum faciunt et va-
lent doctoris Johannis de gerson Cancellarij
parisiensis.

Sicut scriptum est in Isaia propheta Ecce ego
mitto angelum meum ante faciem tuam qui
parabit viam tuam ante te. Tertio presens hodiernae lectionis
diversas punctuaciones et postillas sententias
ad precedentia et subsequencia varie coap-
tat. Nam quod autoritas ista. Ecce ego mitto
angelum meum. non de Isaia sed de malachia
Malach. iij. sumpta est referri posse dixerunt
quidam hanc periculam sic scriptum est in Isaia
propheta ad illud quod immediate premitte-
ntur in eo confirmatores atque fulcimentum. ut sit
sensus. In initium euangelij ihesu christi filij dei id
est qui fuit filius dei. et quasi pater sibi absque propheta
testimonio istud posuisse. addidit sic
scriptum est in Isaia propheta. Potest enim ab
propheta trahi christum fuisse deum atque dei filium.
vel quod vocatur est emanuel. Isa. viij. et liij.
Generatione eius quod enarrabit. De eterna
eius a patre productione dictum est. et ex primo
capitulo et alijs ibidem elicitur. Dissoluit
homo ipse Porphirij heretici blasphemiam
quam nihilus est pbare euangelicam nostrum
darnari mendaciam. quod illud quod dictum est. Ne
quod tamen coartat tal obiectio ut ad hanc expo-
sitionem fugiamus. Constat itaque prophetas
omnes uno et eodem spiritu suas preteruisse
prophetias. ac perinde quod vnus posuit
(quia non tam ipse quam spiritus sanctus loquatur)
potest ab altero (qui similiter est spiritus
sancti instrumentum) intelligi quodammodo

E

dictū seu positū. et si nō explicite tñ impli-
cite. Dicunt igit alij vel idem aliter/duas
i textu particulas a duobz pphetis excer-
ptas. Prima est malachie tā sensu q̄ vbi-
Secūda est **I**saie q̄ cū prima similē satis
explicat sententiā. vbi dicit vox. Et q̄niaz
Isa. principalior fuit atqz famosior. a legē-
tibz notior. qz insup finis plerūqz rem to-
tam denominat. placuit euāgeliste nostro.
qui etiā breuitati studebat nō duos pphe-
tas. s; vnū. a hunc maiorez nominare. Et
sub hoc sensu recepit ecclia. siue originale.
Marci euāgelii sic habuerit. vt tenet. **B**e-
da in cōmento. siue a quibusdam nō recte
scribentibz additū fuerit. quē admodū sen-
sisse videt **H**iero. sup ps. Incipit igit
fm hunc exponitōis modū euāgelista no-
ster suā texere rationē. vbi notandū occur-
rit qd̄ ait in cōmento. **S**criptur⁹ inquit
euāgelii mare. cōgrue primo ponit om-
niū testimonia. pphetaz. q̄ hoc futurū p̄ci-
nebant. vt eo cunctis vera. a sine scrupulo
dubietatis sustinēda. q̄ scriberet intimarū.
quo hēca pphetis spūs sancto impletis an-
tea p̄scita. et p̄dicta esse mōstraret. simulqz
vno eodēqz euāgelij sui principio. et iude-
os qui legē ac pphetas susceperant. ad su-
sciendū euāgelij sacramēta. q̄ ipsoz. p-
phete p̄dixerant instituit. Et gentiles qui
per euāgelij p̄conia ad deū venerāt. ad au-
toritatem quoqz legis. et pphetarū suscipi-
endam venerandāqz puocaret. **D**ic in-
struimur dicta nostra sacrarū scripturaz.
testimonijs roborare. quia parū ignitum
est. et minus efficit verbum. qd̄ nō incalue-
rit. et fulcitum fuerit ab eloquio dei. qd̄ est
ignitum vehemēter. et nisi viuificatū fue-
rit a sermone eius. qui est viuus. et efficit
fm apostolū. et penetrabilior omni gladio
ancipiti. Non tamē estimo curiositatē in-
allegationibz huiusmodi consecandā. s; qz
quousqz profunt studiosis. et edificāt cha-
ritatem. Alioquin cum ul⁹ ille truncatarū
autoritatū male congestus. et informis cō-
geries allegationū sue origini nō duenien-
tium. quid pficit. nisi fortassis ostentatio-
nem operat. **S**ed neqz sunt inculpabi-
les. qui pphanas postpositis lectionibz sa-
cris. toto ore personāt totis viribz ample-
ctuntur. sicut scriptū est p **I**saia ppheta. **N**ō
in philosophis. nō in poetis. et fabul.
sed in ppheta. **U**bi p̄ter hec elidit im-
pia manichei blasphemia. quia sic delira-

re ausus est. vt diceret. pphetas veteris te-
stamenti a deo tenebray missos esse. qd̄ si
verū esset sicut non est. nunqz veritatis no-
tarius. euāgelista noster. eundem euocal-
set in testimonium narratōis sue. **N**ihil
enim roboris habz verbum illius. qui pa-
ter est mendaciū. **S**ed in hoc loco conue-
nienter essent improbādi. qui pphetas ve-
ros. aut constellationibz imputant. quē
admodū **A**uicenna. **A**lbomasar. et alij
nonnulli. aut qui execrabiliōri deliramen-
to pphetas fabulantur magicam artes
exercuisse. tanqz medium adipiscendi pre-
cognitionem occultorū. **V**erum super his
olim latius tractabimus si de⁹ annuerit.

Nunc audiamus quid **I**saia prophe-
ta scriptum est. **E**cce inquit ego mitto an-
gelum meum. **N**on dubium quin **J**ohā-
nem baptistā. qui vt **B**eda ait angel⁹ vo-
catur. non societate nature iuxta heresim
Origenis. sed officij dignitate. quo nomi-
ne recte appellari potest homo ille qui su-
it missus a deo. vt testimonium perhiberz
de lumine. et venientem in carne dominus
mundo nunciaret. quia angelus nuncius
appellatur. **I**n hoc qd̄ premititur. ec-
ce. notatur ex demonstratione grandis et
insolita nouitas. **I**n hoc qd̄ subiungitur
ego mitto. datur intelligi ex maiestate mie-
tentis dei. missi magna dignitas. **D**ebinc
presens pro futuro ponitur. quia incon-
cussa erat tanqz de presenti fieret certitu-
do demonstratōis atqz stabilitas. **J**ohā-
nes insuper non quicumqz. sed angelus su-
us scilicet dei. **A**rtende proximitatem cū
ait. ante faciem tuam. vt eius puritas. in-
tegritas. et sanctitas cōmendaretur. **P**o-
stremo officium ei⁹ honorificum designa-
tur. qui p̄pabit viam tuam ante te. **Q**uā
viam si forte quesieris. **R**espondet **C**hris-
t. et inferius datur intelligi. **V**ia domini q̄
ad homines ingredit̄ penitentia est. p̄ quā
deus ad nos descendit. et nos ad illū ascen-
dimus. vnde angeli ascendentes descendē-
tesqz memorantur super filium hominis.
Dec est secūda loquēdi materia. hoc vnū
tantū ad p̄sens dilatemus. quo pacto **J**o-
hannes angelo similis p̄hibet. **E**t primo
si virginitas **J**ohānis attēdit. subit illud
Hiero. ad paulam et **E**ustochiuz. qz semp
angelis est connata virginitas. et qz in car-
ne p̄ter carnem viuere non terrena vita
est. sed celestis. **C**onuertere oculos fidei.

Lectioes

ad virtutes Johis. nō vnā tantūmodo s; q̄
lēlibet angeloz hierarchiā videbis i eodē
figurari. Inflammāuit itaq; eū charitas vt
esset filis seraphin. q̄netiā aliū in amorem
diuinū ardore erardescere. suis pdicatōi-
bus amonuit. Si sapiētia ei? attēder. nū
qd cherubin parē dices. Si spūales i ere-
cutione virtutū potētiā nōne p̄similē ip̄z
ptāti designabis. Si pacatissimā animi
sedē. nūqd thronos in ip̄o reperies. Fuit
em̄ vis ei? p̄cupiscibil' inflammata p̄ chari-
tatē. vis rōnalis illustrata z edocra p̄ sapi-
entiā. vis irascibil' p̄ potētiā z virtutes. ro-
borata. Charitas impabat. p̄sulebat sapi-
entiā. potētiā p̄firmabat. Hic est sup̄mus
ternari? hierarchie? bñ velle scire z posse.
hec trinitas sup̄celestis imago. potētiā. sa-
piētia. z bonitas seu volūtas. Porro i Jo-
hanne fuit tanq; in dñationib; vltimitas
subiectōis. z iocūdissime ac fidelissime ser-
uitutis ad deū. liberaq; magnificētia oim
subiecta alteri. p̄sus aduersa. Fuit p̄trea
sic in principatib; ita z in Johāne emine-
tia incorruptibil' rectitudinis in suo regi-
mine. emineētia etiā inuincibilitatis tanq;
in ptātib;. Porro vltimitas quedā virtu-
ositatē eū similē reddidit virtutib;. Deni-
q; p̄uidētissima cura quā in p̄paratione
vie dñi ad hoies exhibuit ostēdit q; ratio-
nabiliter archangelis z angelis competē-
t; in re xps infallibilis autor veritatis. pro-
phetiā hāc text? nostri ad Johānis comē-
dationē inducebat. **Mat. xi. z Luc. xij.**
Dic inq̄t de q̄ scriptū est. Ecce ego mitto
angelū meū. q̄ p̄pa. vi. tu. aū te. Quo cir-
ca nō penit? absurde videri posset aliq̄b;
q; charitas infusa z sapiētia. cetereq; virtu-
tes enumerate abundāt? a Johe p̄cipa-
te sunt q; ab angel. Nā q̄to potētiā natu-
ralis debiliōz i se est z minorē habēs capa-
citātē. tāto ad ip̄i? eleuatōez z dilatatiōem
q̄ndā spūales virt? infusa copios? exigat.
Q; aūt iohis v̄pote hois inferior angelis
natura sic p̄spiciū est. Ad qd forsan tēdit
illud xpi Luc. xij. vbi cū dixisset. nō surre-
xit maior inf̄ natos muliez iohē bap. ad-
didit Qui aūt minor est i regno celoz ma-
ior est illo. quāq; aūt z de ḡtuitis id itelli-
gi poterit. Neq; em̄ charitas vie seu virt?
altera virtutib; patrie coequat. Et de Jo-
hāne qdē gloriificato nūc loq̄mur. quē ad
sup̄mū ordinē sblimatū neminē arbitroz
doctoz abigere. Hic s̄nie suffragat illud

Diero. vbi pat? In carne angelicā gl̄iam
q̄rere maioris est meriti. q̄s habere. cū ali?
nitit obtinere cū grā qd habz āgel? a natu-
ra. Addo aliud nō p̄tereūdu. quē ad modū
nōnulli Johannē esse i p̄ma hierarchia su-
p̄muz sic venerari conant. Ruina inqunt
angeloz ex hoib; repat. z p̄sentaneū est ra-
tioni vt sedē sup̄ioris loci vacātis p̄ deie-
ctionē z apostasiā luciferi. illi cōtulerit al-
tissim? q̄ inter natos muliez nemo surre-
xit maior. Si igit lucifero dū stabat sup̄-
mā in vltimo ordine sedē. Greg. attribuit.
sup̄mā illā nūc obtinet is. quē in ip̄i? locū
successisse innuit veritatis assertio.

Explicit p̄ma lectio. Incipit secūda.
U**ox clamātis in deserto para-**
te viā dñi. rectas facite semitas
ei? Magna est p̄phetiaz inter-
se p̄cordia. z cōcoris in diuersis
etiā p̄phis sentētia. eodē q̄ppe spū docēte
locuti sūt. z ad vñū finē q̄ xps est resperēt.
Finis em̄ legi s̄m aplm est xps. Quāobrē
Act. iij. dicebat pet? de xpi t̄pē q; oēs pro-
phete a samuel z deinceps q̄ locuti sūt an-
nunciauerūt dies istos. Itaq; nō opozuz
ē intueri q̄stū int se p̄ueniāt h̄ verbū. Isa-
xl. z illud p̄missū de malachia. Illic iohēs
dicebat mitti aū faciē xpi ad parandū viā
ei?. hic. ecce inq̄t ego. q̄i iā missionis sue ex-
ecutor ait. Vox clamātis in deserto para-
te viā dñi zc. Sz cur Johēs vor dicat et
nō verbū. Bēda apit. Cōstat inq̄t q; vni-
genit? dei fili? verbū vocat p̄ris. Johāne
attestātē q̄ ait. In p̄ncipio erat verbū zc.
Et ip̄a nostra locutiōe cognoscim? q; p̄i?
vor sonat. vt verbū postmodū possit au-
diri. Johānes ergo vor a p̄pheta dicit qz
verbū p̄cedit. Aduentū itaq; dñicum Jo-
hannes p̄currēs. vor dicit qz p̄ei? ministe-
riū patris verbū ab homib; audīt. hec ille
Unigenit? siq̄dē dei fili? p̄ modū s̄bi p̄fe-
ctissimi z sentētiōsissimi a patre in eterna
generatiōe p̄ducit. in quo pater det seipm.
qui z exemplar est formosissimuz oim ad
extra p̄ducibiliū. Quia igit verbū hoc
in sua maiestate absconditū p̄ Johānez
reuelatū est hominib;. ipse nō absq; ratio-
ne vor dicit q; per exteri? signū pdicatōis
interi? signat misterii generatiōis. Hinc
preco iudicis. hinc lucerna ardens et lu-
cens. hinc nunciuz vel angelus. hinc p̄re-
cursor appellatnr. Dec officia tunc susce-
pit z peregit dū viueret pdicandū. nūc illō

idē in suis denotat opat. suis merit. z orati
onibz ad xpi grāz noriciāz suscipiēdā salu
briter ispirādo. **U**is nosse verbū qđ aput
patrē manet absconditū. qđ lucē habitat in
accessibile. **D**ices. volo. **C**onverte pces ad
Johannē. hic nēpe vox est xpi. z index ei?
z pco. **V**ox delectabil. z pereūti mundo
supercellēter amabil. **V**oces piores erāt
luct. z gemit. p calamitatibz z angustijs.
aut erāt infani freneticor. risus. inter pesti
feras voluptates. z in puncto desituras. z
abituras i infernū delectatōes. **H**ec vox
fuit penitētie salutar. vox doctrīe z liber
tatis. vox turtur. post imbrē. vox confrin
gens cedros. i. supbos phariseos. **S**z vox
dulcis z suavis. hūiles alliciēs. vox absqz
balbuē mendacio. vox absqz rancedinis
simulatorie vicio. deinceps vox p omnez
modū p̄tuoze resonatōis canora. viuat. z
iocūda. vox ad postremū fort. vebemēs z
audibil. qm̄ vox nō est quecūqz. sz vox cla
mant. **O**bsurduerāt nēpe iudei qđ alloq
bat. z obturauerūt aures suas instar aspi
dis surde. vt nō audirēt vocē incantantis
sapiēter. **N**il. p̄pterea mirandū si vox cla
mosa ad eos mittebat. **C**lamosa dico nō
tā strepitu z aeris verberatōe exteriori. qđ
p̄pter latentē energiā in ipius viue vocis
actu reconditā. **S**ciebat em̄ dictū esse p̄
dicatori cuiuslibet. clama. ne cesses. qđ tuba
exalta vocē tuā. **Q**ualiter fiat. r̄ideo. qđ
p vite meritū. z p vim interioris grē z ser
uide charitat. ex quibz reddif. qđāmodo
vox ipa viuat ardēs z fortis z lucens z p
sui intelligibilitate clamosa. **O** qđ ml̄ti no
stre etatis. vl nō clamāt. facti canes muti.
nō valētes latrare. vl si clamor forsan est i
voce. plus ad aures corpis demulcendas
vel exasperādas exhibet. qđ ad aures cor
dis exp̄giscendas. instruendas z leuādas
p̄ficiat. **D**issilis vox **J**ohis. qđ vox est cla
mantis. a qđ cōmota sūt sup̄liminaria car
dinū. put de seraphin aput **I**saia scriptū
est. **I**sa. vi. **S**up̄iora cardinū m̄stico itel
lectu i hoie sup̄iores ptes accipe possum?
qđ sūt ratō z volūtas. z hec sup̄liminaria a
voce clamātis cōmouent. dū ad bñ agēdū
p̄tuoza cōcussione spūs sancti impellunt. z
sancto castoqz timore p̄temiscūt. **N**o
tandū qđ ly clamātis p̄t referri ad xpi. cui?
clamor triplex repit in scriptura **I**n resur
rectione **L**azari. in expiratōne. z dū inui
taret sitientes ad aqz spirituales. **I**n tripli

ci em̄ deserto clamauit. in vtero virginis.
in mūdo h̄ litterali. z in mūdo m̄stico seu
morali aie rōnalis. sz qm̄ alia magis pla
cet expositio. hanc nō psequor **A**udiui **D**
mus igit de voce **J**ohānis z ei? formatio
ne clamosa. audiamus de loci q̄litate. vox
clamātis in deserto **E**st aut multipliciter
intelligere h̄ desertū. z p̄mo fm̄ litteralem
sensū. loc? est materialis z iordanis. m̄stici
ce h̄o ē ipe ppls iudeor. que admodū. **B**e
de z **H**iero. verba declarat. **I**n deserto in
quit **B**eda. iohēs clamat. qđ derelictē ac
destitute iudee solatiū redemptōis annū
ciauit. **E**t **H**iero. **C**lamabat ad iudeos
surdos. p̄pter peccata. lōge positos. ita de
sertos. indignatōe clamoris dignos. **D**ef
ti quippe erāt a spū dei. sic dom? vacans z
scobata. z deserti a ppha lege z sacerdote.
Possum? deinceps forsan desertuz aliud
inuenire. vbi **J**ohānes vox clamātis audi
ta est. z h̄ est limby patz ad quē moriēs io
hānes descēdit. vt eū inferis nūciaret quē
in terr? posit? indice monstrauerat. **E**t
qm̄ suberit loc? ad loquēdū ampli? de de
serto. trāseo ad id qđ sequit. **P**arate viam
dñi zc. **P**arat viā dñi. qđ bñ docet z p̄dicat.
Sz si viciose distorteqz vixerit. nō rectas
facit semitas ei? **P**arabāt viā dñi scribe z
pharisei. de quibz ait xps. **Q**ue dicit faci
te. **S**z ex eo qđ addit. **E**t qđ faciunt nolite
agere. **C**lōclusio qđ nō rectas faciebāt semī
tas eius. qđ si quis interrogat qđ via est dñi?
Respondeo illā esse quā ppheta cucurrif.
se gratulabatur. cum diceret. **V**iam man
datorum tuorum cucurri. cū dilatastī cor
meum. **D**e qua **I**saias. **H**ec est viā domi
ni. ambulate in ea. non declinantes ad de
xteram per indiscretū seruoze. neqz ad sini
stram per remissum torporē. **E**t bene ait
ppheta cucurri. **N**ō est pigritādū. cū dies
sit parua. z diēta magna. nec sit infra para
disum mansio securo. **A**tuero notande
sunt conditōes viē domini. quoniā eis co
gnitis meli? ipsa parabit. **H**abet siquidē
mund? viā suā. hec est lapidosa z vndiqz
spinis. vepribus. vrticisqz curarum mor
daciū z solitudinum. animas nostras
suis aculeis lacerantium atqz dissipanti
um respersa. quāqz aurea a quibusdam ar
genteaqz videatur. per eam ambulantes
suscitant sibi p̄p̄s puluerem importunū
oculis spiritualibus. z serenitatem mentis
p̄turbantem. ne qđ labatur interitu valeat

Lectioes

inueneri. **H**abet caro viā suā et hec herbosa
 iocūdaq; nitet introeuntib; eā: s; later an
 guis i herbis. anguis. s. dolorose penitu/
 dinis. anxietatis: s; et lurosa colluione to
 ta int' respicit. **H**ab; demon viā suā q̄ est
 tenebre et lubricum/ et p̄ruptis circūqua; q;
 cantib; pompaticoz; statim; vallata: vbi
 supbi tollunt in altū vt lapsu grauiori ru
 ant. **E**t p̄pha. **A**llisisti eos dū alleuarent.
Habet aut dñs viā suā: hec est munda de
 cens et pulcra. **P**rouerb. iij. **V**ie eius vie
 pulcre **E**t **I**sa. cxxxv. **E**rit ibi semita et via
 sancta: et nō trāsibit pollut' p̄ eā. **E**t in ps.
Ambulās in via immaculata. hic mihi mi
 nistrabat. **E**t in sup. **V**ia ista via equitat;
 et iusticie: quā sapiēs expostulabat **E**ccli.
 xvij. **D**a nobis dñe viā iusticie. **E**t ne ab
 ea diuertem' monebat p̄pheta. **A**pphen
 dite disciplinā ne pereatis d' via iusta. **E**t
 p̄terea viā veritat; elegi iudicia tua nō sū
 oblit'. **S**ūmo aut studio aiaduertēdū
 est qd̄ alibi p̄ eundē p̄phetā dicit. **I**n via
 ait in qua ambulabā absco. supbi la. mihi
Et rursus. **J**uxta iter scandalū pos. mihi
D q̄t laq̄os. q̄s mltiplicia scandala ponit
 aduersari' noster in viā hac q̄ ambulam':
 et ne dep̄henda' spūs virtutis aboluē am
 bulans alijs p̄ viā iusticie. p̄tendunt ei cō
 festim secūdo laquei. vn' ad dexterā q̄tin'
 rigorē seueritatis crudeliter exerceat/ ali'
 ad sinistrā vt i degenerē secordiā p̄ nimia
 misericordiā timid' plaba'. **I**n via humi
 litatis abscondit laque' stulte deiectōnis:
 et desperatōis pessime. **I**n via aut magna
 nimitatis laque' est vane p̄sumptōnis: et
 detestabilis supbie. **S**i viā frugalitat; in
 trogressus fueris: absco det ilico dyabol'
 sordide tenacitatis laqueū. **S**i rursus ad
 liberalitatē gressus tuos p̄uerteris. nō de
 erunt p̄dige p̄sumptionis insidie. **S**olis
 tudinis et p̄templationis viā si a te queri
 tur: caue fantasticas illusiones obumbra
 tas specie quadā visionū altaz seu reuela
 tionū vel p̄solationum insolitaz: q̄lib; aīa
 nōnunq; turpissime delusa et derisa deti
 netur. **Q**d si actiua magis placuerit: vide
 ne curis hui' seculi debriat' in omnia cor
 ruas inimici vincula laqueos et retia. **N**e
 p̄terea illud scandalū incurras si nō p̄spe
 re cūcta successerint: de q̄ **D**iere. xij. **Q**ua
 re viā impioz p̄sperat. **S**ic in singulis fa
 cile est inspicere q̄ ampli' sollicitudinē ge
 ram' ad parādū viā dñi: et laqueos inimi

ci vbilibet p̄tensos declinandū. **E**t p̄se
 cto nullū aliud p̄siliū est salubri'. nullum
 p̄sus aliunde refugiu'. q̄s vt parui sim' in
 oculis nostris. et hūiliemur sub potēti ma
 nu dei: et timidi semper ac pauidi inuenia
 mur. **V**erissimū siquidē est oraculū illud
 diuinū qd̄ audire meruit **A**nthoni'. **Q**ui
 dū vidisset in spū tot laq̄os/ et suspirās ex
 pauisset dices. **Q**uis hos euadet. **R**isum
 est. humilitas. **Q**uipe humilitas tā gra
 cilis est tā extenuata et tā nihil habēs q̄ te
 neri valebit: vt frustra iaciāt rete vel laq̄us
 p̄ cōprehensione ipi'. **S**ic minuti piscicu
 li maculas retis transiliūt: et dep̄hendunt
 grossiores. **S**ic fm poeticā fabulā anthe
 us ab hercule nunq; vict' est dū terre be
 sit: s; p̄ inane leuat' p̄tinuo strangulat' in
 terijt. **Q**uā accurata et p̄funda estimati
 one cōprehēderat **H**iere. p̄pha: **D**iere.
 x. **S**cio dñe qz nō est hoīs viā ei': nec viri
 ē q̄ ambulet et dirigat gressus suos. **Q**ui
 p̄ e viā q̄ videt homini iusta: et nouissima
 ei' ducit ad mortē: vt sapiēs ait. **E**rube
 scant igit pelagiani supbi et ingti grē dei: et
 respiscētes audiāt qz nō est hoīs viā eius
 et. **Q**ualiter q̄ obediem' voci clamantis.
 pate. **E**rte p̄ humilitatē oñden' q̄ grē mī
 est: quō facti sancte q; omēs **D**inc est illud
Dirige dñe de' me' i' p̄spectu tuo viā meā
Et itez. **D**educ me dñe i' viā tua. **E**t tho
 bias ad filiū. **C**ōsilia tua in ip̄o p̄mancāt:
 et pete ab eo vt vias tuas dirigat et similia
Hoc mō pate viā dñi. viā regiā et liberam
 viā artā q̄ ducit ad vitā: ne forte vob verū
 fiat illud p̄phe. **D**imisi eos fm desiderij
 cordis eoz et. **Q**uinetiā facite rectas se
 mitas ei'. **Q**uō rectas. **Q**z nimir' i circū
 tu impij ambulāt: s; rectitudo pios decet
Recurue atq; retrograde instar cancri illi
 viā pagrat' q̄ ad seip̄os amore p̄prio tracti
 p̄tinuo reflectūt: et q̄cūq; p̄gūt gressib; affe
 ctionū extra semetip̄os nō lōge creūt: qz cir
 ca palū p̄prij cōmodi colligati sūt: catena
 qdā amoris et cupiditat;: quēadmodū vr
 sos ligare solēt histriones: aut sic eq̄ circa
 molā assidua agitatorē p̄uoluunt. **A**t ecō
 tra p̄ij et iusti fctō itinere tēdūt i deū: et ma
 gis ac mag' ip̄z intrāt: amorisq; pedib; ad
 ip̄z sine quis retorsioe ad semetip̄os factā
 gdiūt. **A**liā viā ad p̄cepta referūt: semital
 ad p̄silia. **P**er viā generalr oēs incedere et
 eā pare necesse ē: semite aut p̄fectos recipiūt:
 aut qdā cōpendio ad p̄fectoz; introducūt

K

Uel si viā dñi ⁊ semitas ei⁹ ad idē spectā
re dixerim⁹ adiuuabit nos p hac expositi
one. Grego: q̄ p̄cepta dñi ⁊ multa esse dicit
⁊ vnū: multa in diuersitate opis. vnū i ra
dice charitatē: qm̄ finis legis dilectio. Si
parauerim⁹ igit viā dñi q̄ est charitas. tūc
rectas faciem⁹ semitas ei⁹ adimplēdo iu
ste dignas p̄cepta. Uel parare d̄r viā dñi
q̄s faciēdo qd̄ in se est p̄ attritionē: s; post
q̄s infusa est gr̄a: iā rectas facere p̄t in ei⁹ ⁊
tute semitas dei. Faciterim qd̄ potes pa
rando viā dñi. vt tandē possis eo miserāte
rectas facere semitas ei⁹. Uel vt p̄dictū ē
parare viā dñi ad p̄dicatores respicit: ⁊ re
ctas facere semitas ei⁹ cōiter ad oēs: s; op̄
ter p̄dicatores p̄t in seip̄o rectas facere le
mitas dñi: q̄s inefficacit̄ p̄gredi audeat ad
parandū viā ei⁹ circa alienos. Alioqn̄ cō
parabit cancro: q̄ cū reptādo retroq; cedē
do hac atq; illac oberret: dicit̄ in fabulis
aliū cancrum monuisse vt recte incederet.
Cui qd̄ aliud r̄ndendū erat q̄ vt prior re
ctū iter oñderet. Si ductor greḡ ariel nō
rectas faceret semitas suas: gregi cetero q̄
liter viā parabit. Duct̄ pot̄ in p̄cipitiū
⁊ ruina quē ad modū si cecus cecū duxerit:
ambo in foueā cadūt fm̄ dictū veritatis.
Et hec est prochdolor cā nō mediocris q̄
re tot puuli deserūt iter vez: et ambulāt p̄
vias tenebrosas. difficiles ⁊ asperas. Du
ctor nēpe rarus est q̄ rectas faciat ante eos
semitas: s; sicut p̄p̄s ita ⁊ sacerdos: ⁊ vti
nā nō deterior: turpior ⁊ pd̄tior sacerdos
q̄ p̄p̄s. Hinc iohes q̄ vox erat clamans
in deserto ad parandū viā dñi: p̄t i seip̄o
rectas fecit semitas. Castigauit corp⁹ suū
⁊ in seruitutē redēgit: ne cū alijs p̄dicaret:
⁊ ip̄e reprobo efficeret: ne qd̄ docebat p̄bo
dissiparet exēplo: ne pleno ventre de ieu
nijs disputaret: ⁊ certe difficile est imo im
possibile vt q̄ viā p̄tū bñ opando nunq̄
ingressus est: nūq̄ expe⁹ est sciaz declinan
di picula vie circūspiciēdiq; insidias: effi
cacit̄ doceat illos qd̄ nescit: nec didicit q̄
dem: p̄feret fortasse p̄ba plurima: ⁊ de p̄tu
tib; q̄si cec⁹ de colorib; vel pica garriēs di
sputabit: sed longe alit̄ docent̄ lecta vl̄ au
dita: aliter ea q̄ opib; ⁊ experientia p̄gnoui
mus. Propterea venit iohes viā peni
tentie doctur⁹ hominēs. Hec est prima ve
niendi ad deū post lapsum viā: illā primi
tus strenue fortiterq; pagrari: ⁊ p̄t q̄s do
ceret iniq̄s viā dñi. puidit ne iniq̄s h̄ret i

pprio corp̄is regno seruos: ⁊ q̄ libertatē a
peccato docebat: ip̄e liber ⁊ rex haberetur
Qualit̄ oro p̄ doctrinā alijs recte p̄sidebit:
q̄ seruituti ⁊ sordissime fuituti subiacet: ⁊
mancipiū corp̄is effect⁹ est p̄t. Insup
iohes hausit ore cordis apto fluentia gra
tie celest̄: quaz satageret in alios loquēdo
diffundere: ⁊ q̄ alios ad amorē eterne feli
citat̄ succendere venerat: p̄t in se p̄ san
cte meditatiois studiū ⁊ vehementiā defi
derij celest̄ felicit̄ exarsit. Quocirca re
sumo p̄clusionē alias positā q̄ vita iohis
fuit angelica: ⁊ int̄ viatores post xpm̄ ⁊ ma
trē eius p̄fectissima. Deducet̄ ista p̄clusio.
tum ex sublimitate p̄phetadi: tū ex auste
ritate viuendi: tū tercio ex multiplicitate
merendi. Itaq; p̄phetia iohis mirabilior
fuit q̄s alie certior ⁊ clarior. Mirabilitatē
vide dū puer infans ad huc in vtero sectū
mēsem agens sic illustrat⁹ in rōnali p̄tute
vt p̄sentia nouit̄ p̄cepti saluatoris ⁊ agno
sceret ⁊ gestib; exultatiois qz p̄bo non po
terat nunciaret: nec ip̄e t̄mmodo p̄pheta
uit: sed ⁊ p̄phetadi sp̄m vtriq; parēti cō
tulit. Inde est canticū illud ecclie. Uetr̄is
obstruso posit⁹ cubili: senseras regē thala
mo manentē. Uetrū fm̄ vaticiniū. Dierē
mie hinc sterili gestate in vtero p̄phetatēz
iam puez: Ihs puer erat oim̄ q̄ vnq̄s exti
terūt corp̄alib; lineamētis minor. Alioqn̄
vel tumuit statim vterus p̄ginal post nū
ciationē angeli: vel nō viuificat⁹ ⁊ forma
tus repente p̄p̄a cū maria r̄ndit. Fiat mi
fm̄ ver. t: ⁊ vtrūq; falsuz est. Nā q̄uis ma
ria cū festinatiōe ascēdisset in mōrana p̄
angelicā visionē: dicta est nihilomin⁹ m̄
dñi. Et vn̄ mihi inqt̄ elysabeth vt veniat
m̄ dñi mei ad me. Et si m̄: iā tūc erat fili⁹
Porro iohes hūc ⁊ talē puerū nō corp̄ali
visione: s; illustratiōe p̄phetali cognouit:
salutauit. adorauit. Et hec ē singular̄ ⁊ su
pra modū mirabil̄ p̄phetia: cui par in alio
boim̄ nulla repta est: p̄pterea q̄ ad hoc ma
ior iohes nemo surrexit q̄ in deserto etiā vte
ri sterilis vox clamāt̄ inuētus est. Attē
dam⁹ insup claritatē certitudinēq; p̄phe
tie suēdū iā ex vtero nat⁹ prodijt: ⁊ veniē
tem ad se dñm̄ digito demōstrauit. Cete
ri t̄m (cantat ecclia) cecinere vatū corde p̄
sago: vt in illo q̄z deserto vox clamāt̄ exi
steret. Deniq; iohes moriēs: patrib; il
la sedētib; in tenebr̄ nūciauit: qd̄ q̄li lin
gua. q̄li ve fm̄oe factū est: nō pua est q̄stio.
d d

Lectioes

Qualiter etiā vixit ip̄a ioh̄is an̄ia cū ceteris in limbo iustoz / an alioz sciam. fidē. spem ⁊ caritatē ceterasq; virtutes sua denūciatione adauerit: aut vtrū sua p̄ntia clarifica eisdē illustrauerit / grata est: sed paz a doctis tradita est materia. Et de locutione siquidē cōis est difficultas. de angelis de aiab̄o separis. saluat̄. seu dānat̄: q̄lis ē hec. Idcirco pro nūc sufficit ap̄ire qd̄ mihi pbabili⁹ faciliusq; videt̄ cū paucis ⁊ qui busdā antiq̄z. Imagior igit̄ quālibz substantiā separā liberā esse tam q̄ ad motōez obiectalē sui ⁊ eoz q̄ in ea sunt / q̄ etiā q̄ ad receptionē influr⁹ seu motiōis cuiuslibet extrinsece obiectalis / ita vt rōne primi q̄libet posset dici tabula q̄daz l̄ris plena seu liber inscrip⁹. q̄ tabula ⁊ qui liber p̄ libitū nūc ap̄iunt̄. nūc claudunt̄. nūc parum. nūc multū. ⁊ dum ap̄it̄ a libero arbitrio liber sube hui⁹ separe / ip̄a dicit̄ loq̄. dū clauditur est ī ea silentiū. Uoco autē claudere hic ⁊ ap̄ire nō pp̄rie vt ī materialibz sit. s; silitudinarie / dū morio obiectalis int̄tio nū existentiū in substantijs separis suspēditur a volūtate. vt dū rursus ab eadē extra agere seu radiare pmittit̄. Et talit̄ quidez imaginat̄ locutio subaz separaruz q̄ nihil aliud est q̄ manifestatio libera ⁊ intelligibilis sui vel eoz q̄ in eis sunt: q̄ locutio tāto ē vehem̄tior ⁊ clamorosior. q̄nto itelligibilior atq; aptior. Iurta qd̄ Ioh̄es merito vox clamant̄ vocat̄ ē. Sile poia q̄ ad auditiōnē intelligere possum⁹ ponēdo libertatē in recipiēdo p̄ aures ment̄s moriones hm̄oi obiectales. quēadmodū si essz speculū vsquequaq; / speculū respectu cuiuscūq; radiatōis lumine sup̄ ip̄m incidētis. Doc mō ioh̄is an̄ia loq̄ potuit in limbo. ⁊ sic audiri ip̄e vox clamant̄ in deserto. Et qm̄ sancti p̄res incole limbi deserti. ⁊ bñ deserti ⁊ a felicitate alieni. cupide multūq; de sua liberatiōe certuz aliqd̄ audire sitiebāt. Interrogāt nō ambigo iohannē nouit̄e terris ad eos descendentes. si qd̄ boni nūcij. si qd̄ sperāde liberatiōis afferret. at qui nō amaro silētio subtricit ioh̄es nō locutiōibz eozūdez aures clausit vt pote q̄ p̄eco iudicis venientis / ⁊ sol / lucifer oriētis / ⁊ nūci⁹ saluatoris iā apparētis in deserto pate viā dñi rectas facite semitas ei⁹. qz veniens veniet ⁊ nō tardabit. Iā in terris visus ⁊ cū homibz p̄uersatus est. iam a me cognit⁹ est. p̄dicatus. baptisatus ⁊ indice demonstrat⁹.

Ad hanc vocē noua lux oriri visa est in deserto illo inferiori sedentibz in tenebris ⁊ in ymbra mortis: gaudiū q̄z leticia ⁊ tripudiū. Iā min⁹ teder eos exiliū sui. q̄nto minorē agnoscut̄ spei sue dilationē: nā mag⁹ et mag⁹ p̄ sanctas affectiōes. parant in seip̄is viāz dñi: ⁊ p̄ ignita desideria caritatis. rectas faciūt semitas ei⁹. Plura sciscitant̄ a iohanne de celeritate ⁊ mysterio redēptiōis sue. de cōditionibz redēptoz. de forma. modoq; redimēdi: nec satiant̄ interrogatiōibz / sed qd̄ plurimū delectat audire / vt sepi⁹ itere tur expostulat̄. Quid agit ioh̄es vox clamant̄ in deserto. Rūdet ad singula: cōfirmat fidem. spem corroborat / caritatis feruorē eruscitat. Neq; tñ ista dixerim q̄ sc̄tos patres post obitū ignozē fuisse posuitos extra merēdi status / sed quin in sc̄ia ⁊ q̄busdā alijs p̄fectiōibz nouiter acq̄sibilibz p̄ficere potuerint ⁊ etiā p̄fecerit nō vi deo. Ponūt q̄ppe doctores absq; vlla absurditate gloriā beatoz accidentalē plerūq; maiorē fieri tā in cognitiōe q̄ dilectiōe ac delectatiōe. q̄nto min⁹ absq; videri debz si nō dū saluati nec terminū felicitatis adepti in cognitiōibz q̄busdā amoribz ⁊ dilectiōibz p̄ficere potuerūt. Sed ⁊ de pueris absq; baptisimo decedentibus / apud nōnullos excellētes nō improbabilē prozsus videt̄ eos in p̄bia ⁊ alijs q̄busdā artibz ⁊ cognitiōibz posse instructiores fieri tempoz successiōe diuturna ⁊ experientiaz. multitudine coadiuti. Sic etiam Enoch ⁊ helyas nō ita ociose viuunt. vt ī tanta etatis longeuitate nihil nouū cogitent vel addiscant. S; reuertamur vnde digressi sum⁹. vbi dixim⁹ ioh̄em in prophetia ceteros excessisse / qd̄ ex p̄dictis reor esse p̄spiciū: si tñ aliq; prius obiectiōnes q̄ aduersus ea fieri p̄nt̄ absoluerimus. Et quo pacto dicit aliq; ioh̄es p̄phetas / se dicit̄ illud ⁊ de eo. qd̄ ante suos oculos positū tenebat. Videbat iesum / tangebāt ⁊ audiebat ⁊ tu mihi dicit̄ q̄ illū esse ioh̄anes p̄phetabat. Non enī est p̄phetia nisi occultozū ⁊ a sensibz humanis alienozum. Sed acute cogitem⁹ qd̄ ioh̄anes sensu viderit / ⁊ quid nō viderit / ⁊ exinde qd̄ ⁊ quē admodū p̄phetauerit cognoscem⁹. Erāt in homine iesu plurima cozpozis sensibz ⁊ experimento cognoscibilia. vt q̄ hō erat ambulās. docēs / cū publicanis ⁊ p̄ctiōibz

manducans: et ad hec cognoscenda non erat opus prophetico spiritu. Alia latebant plurima et maxima: ut quod talis esset deus. mediator constitutus per redemptionem et reconciliationem peccatorum: quod agnus esset per sacrificium consummato immolando et similitudinem quod cognoscenda et publicanda hominibus. Iohannes. non nisi spiritu suppletum attingere valuisset. Tale est illud. Qui post me uenit me facit. Et ecce agnus dei. et cetera hominibus. Occurrunt autem licet dicentes non debere iohannem arguere mendacium: Alioquin si mendax quomodo profectus? Ipse enim interrogat. Tu quis es. et an propheta es tu. Respondit. non sum. Quod si ex humilitate affectu quis eum sic mendasse contenderit. uideat quomodo humilitatem ueram cum uicio mendacii connectet. Que enim participatio lucis ad tenebras: que conuentio christi ad belial aut apulus. Fateor plane iohannem non quesuisse humilitatem per mendacii culpam. Absit si uel catholicorum que spiaz sic delirus inueniatur qui hoc dicat. Uerum igitur fuit iohannes modo quo negauit se prophetam. negauit dico non simpliciter: sed ad intentionem querentium. Scriptum erat in lege dei Deuter. xviii: prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum silem tuum et ponam uerba mea in ore eius: loquenturque ad eos omnia que precepo illi. Qui autem uerba eius que loquetur in nomine meo audire noluerit. ego ultor existam. Interrogauerunt ergo iudei iohannem an propheta esset. non quecunque sed que lex ipsa pollicebatur affuturum. Et confessus est et non negauit: quia non erat ille propheta promissus in lege. Christus itaque non iohannes fuit propheta ille quem ibidem moyses uenturus prophetauit. Qui percursor et angelus iohannes exstitit. ut quemadmodum Isa. olim ante promissum nunciauerat dicens. uox clamantis. Ubi licet aut attendere quante dignitate iohannes fuerit atque autoritate: ut etiam a propheta tali de eodem fieret prophetia et sue predicacionis clamor tanto ante prodere: que nectam iohannes illud esse prophetatum de seipso non humana sed prophetica instructio cognouit. Intrauit enim puer desertum: ubi de libris Isaie aut alijs ab homine nequaquam instructus est. Dicuntur difficultas non mediocri de modo cognoscendi ueras prophetias. et de modo distinguendi eas ab illis uisionibus et diuinationibus demonum. que aliqui transfigurant se in angelos lucis secundum apostolum et de cautelis se habendi in talibus ne seducantur: sed ad presens dicta sufficiant. Sequitur. Fuit iohannes in deserto: ubi de se et de iohannis profectio que ad austeritatem uite et meritorum multitudinem.

uidebimus deo procedente prophetiam Ioh. i. dum querit. Tu quis es. Ego inquit uox clara. et dirigite uiam domini. Et egrediebantur ad eum hierosolimita uniuersi et omnis regio iudee: et baptisabantur ab illo in iordanis flumine confitentes peccata sua. Et erat iohannes uestitus pilis camelorum. et zona pellicea circa lumbos eius: et locustas et mel siluestre edebat. Jam per aliquot dies iohannem in deserto tenuimus: dum enim scrutari per curiositate conatus sum. quod ageret iohannes. et solus. et in deserto: Dum preterea super hanc admirationem aliorum carnalium/turba tumultuosus gaudentium contentare satageret: inducitur sum referre que pacto uerum esset de eodem iohanne et sibi sibi habere micolis in contemplatione suspensis. nunquam minus solus quam cum solus. sed apud Ciceronem dixisse celebrat scipio superior africanus. Hac occasione in materia contemplationis incidi latissimam uiam et non dum funditur exhausta. ut in ipsa explicanda semper sit ultra quecunque inuenire: et ueniendum cum hierosolimitis et omni regione iudee. tandem hinc ad iohannem in iordane predicantem et baptisantem. Sed tandem egredientium est ab hinc deserto: contemplationis materie silentium indicendum: quoniam subsequens euangelij nostri textus loquitur. Spero enim deo propicio me super hac materia contemplationis certe pulcherrima et sublimissima quodam posterius locutus: atque non tam ex nostra quam aliorum sententia: neque tam generali locutione quam colloquutione familiari. non demum polito curiosorum sermone: sed quodridua non loquendi more: et extra lectiones ordinarias inter audire uolentes propositum differere. Placuit itaque paterne uidentie superne maiestatis. me per aliquot tempora in deserto tribulationis et cuiusdam solitudinis collocare: ubi. que manna contemplationis in deserto solitudinis ueri israelite comedunt. etsi non pleno ore comedere. degustare tamen datum est: ut saltem eius odorem ex aliorum eructatione. que manna cibi se repleuerat. potui aspirando sentire: uel quod textus noster dicat audiamus. Egrediebantur inquit ad eum. non dubium quod ad iohannem baptisam hierosolimita uniuersum et omnis regio iudee. Ad hoc ubi stupet logica et logic tractatores uel scandalisant uel inculcant locutionis huius formam. Neque enim est mandatum est puulos. imbecilles. aut infantes in cunis. imo nec hierosolimita omnes adultos ad iohannem egresos fuisse: quanto minus omnem iudee regionem. Igitur logice uirtus et sermone proprietatis uidentur falsitatis

Lectioes

Arguere euangelistā marcū: q̄ hoc vniuersali f̄mone vsus est. **O**biectio ista nō huic loco dūtaxat: sed innumeris sacre scripture locutiōibz aduersa est. **P**ro q̄ dissolueda notandū sūmope arbitroz etiam iuxta p̄hi sniam q̄ duplex est logica: q̄dā subseruiens sciētis naturalibz ac pure speculatiuis. q̄ vsitato noīe t̄ q̄si antonomatice logica noīat: t̄ q̄ ad oīm methodoz p̄cipia vias h̄re describit̄ ab hyspano q̄ sermocinialis a q̄busdā noīat̄. **P**orro altera ē logica. quā appropriato vocabulo rhetoricam dicim⁹: q̄ principalit̄ ancillat̄ seruit̄ t̄ amminiculū p̄stat sciētis moralibz/politicis t̄ ciuilibz: ad intellectū p̄cticuz spectantē. **H**abet aut̄ vtraq; logicā h̄mōi suas regulas in loquēdo: modos insup p̄prios q̄bz docemur. erudimur. t̄ discimus vtz a falso discernere. **P**rima respicit logicā potissime f̄monis pprietatē alienā a methaphoriz t̄ q̄buslibz trāssumptionibz explicando adēq̄tionē rei ad intellectū/et iuxta regulā suppositionū. ampliatiōnū t̄ appellatiōnū. vim locutiōis aut f̄mōis strictissima p̄cisione diiudicando. **N**ec logica exulat a se t̄ abdicat oēm fere figuratā locutiōnē/ oēmq; locutiōis ornatum/ t̄ q̄ntū p̄t̄ primi⁹ t̄ breui⁹ p̄ceptibz interiozibz correspōdet: q̄ntū v̄itas p̄ eas ī speculatiuis sciētis p̄cisior atq; lucidior habeat̄. **A**uero rhetorica quā logicā alterā dicim⁹ potissime figuris. et tropis atq; scematibz v̄it̄. coloribz q̄z floribz nō tā necessarijs q̄z decoris locutiōnē suā exornat. **L**eterū vulgari vsitateq; locutiōi plimū p̄descendit̄: q̄rens ex sua quadā tū familiaritate/ tū speciositate vt auditorz affectus impellat̄ q̄ vult: t̄ vel in irā vel indignatiōnē odiū v̄l amorē cōcitet audietes. **D**icta est idcirco logica hec necessaria ad sciētias morales: qz ad affect⁹ cōcitādos generandosq; si boni sunt/ aut ad sedādos. aut cōpescendos seu tollēdos si mali repiant̄/ logica p̄cedens nō sufficit. **I**lla enī inquirat̄ t̄mō veritatē in rebz. put̄ v̄itas est adēq̄tio rei intellecte ad intellectū speculatiuū: ista aut̄ put̄ est adēq̄tio q̄daz ad affectū seu p̄cticū intellectū. **D**icamus ḡdū q̄rit̄ de veritate p̄positiōis alicui⁹ f̄m vim vocis aut pprietatē f̄monis: aliter iudicādū est t̄ req̄rendū in speculatiuis sciētis ad quas deseruit̄ logica prior: aliter in moralibz atq; politicis. vbi rhetoricā vigere do-

cim⁹. **E**t quisq; istas logicas duas vellet cōfundere. ita vt rhetoricā in speculatiuis. t̄ logicā priorē in p̄cticis sciētis exigeret: ille in absurdissimos ineptissimosq; errores corrueret totus. **H**inc est q̄ a **T**ullio ī rhetorica veteri t̄ alijs politisanibz irrident̄. t̄ inculpan̄ illi q̄ f̄m logicaz priorē enitunt̄ leges atq; cōmūes hoīm locutiōnes interpretari. **V**ocant̄ siquidez tales verbosi. sophiste. garruli. de solo nomine p̄trouersā nectētes. inciuiles deniq; et ceruicosi fantastici t̄ ad nullum ciuile seu politicū negociū regimē atq; consiliū idonei vsq; adeo vt vix ipi q̄ tales sunt. loqui quicq; audeant. vix aliqd̄ audire p̄nt̄/ qd̄ nō statim calumniandū aut negandū aut distinguendū esse p̄tendāt. **S**ed fallit eos plane ignorātia p̄misse distinctiōis inter logicā atq; rhetoricā: t̄ qz logicā primā in t̄roducere satagūt vbi ea non opus est. **I**lli ex aduerso nō parū aberrauerūt q̄ dū speculatiua veritas sola cōquerit̄. rhetoricos loquēdi modos principalit̄ secuti sūt. **I**nnumeris itaq; t̄ infinitis vincul' dū se nitunt̄ absoluere semet p̄striverūt. **N**eq; tamē nego q̄n vicissim logica vna. alteri⁹ opem q̄nq; requirat̄. **E**t quin pari quodā sensu ad veritatē vni⁹ inquisitionē. plerūq; p̄currant. **S**ed quādo. vbi t̄ q̄liter hoc fit nō cuiuscūq;. sed sapientis t̄ artificis est istud discernere: t̄ eius insup q̄ vtrāq; p̄fecte cognouerit. et qui sciuerit f̄m materie exigentiam. cognatos inferre f̄mones. **H**inc fit vt aliqui carentes logica priorī. reperiunt̄ in tractatibz aut doctrinis paz. resoluti. sed rudes t̄ indigesti: sicut ecōtra dictum est q̄ soli logice innitētes sophiste sunt. leues t̄ garruli. t̄ in ciuili cunctatiōe parū aut vix tolerabiles inuēti. imo ad p̄dicationes aut deliberatiōes positas raro vident̄ eleuari. qz nec in illozū exercitatiōe seipos tradiderūt. **I**uxta hoc nō operosuz est obiectionē p̄retactā dissoluerē: dicēdo q̄ nullo modo in hystoricis narrationibz. sicut nec in p̄phetijs t̄ documētis moralibz exigūt̄ vel attendit̄ veritas dictozū conformiter ad strictas regulas prioris logice. **S**ed sufficit q̄ modus loquēdi cōmunis cui maxime se cōformat rhetorica seruetur: vbi figurate locutiōes tropice t̄ transumptē p̄ parabolas t̄ similitudines admittunt̄ et ampli⁹ q̄z relique. **E**t h̄ est qd̄ quidaz non irrationabiliter dicunt q̄

theologia suā habz logicā z modū loquen-
 di ppriū / z q̄ in ea nihil eē falsum de virtu-
 te f̄monis debz admitti: imo dictuz h̄mōi
 tanq̄ irreligiosum impiū z blasphemuz a
 catholicis auribz rejci cōgruit. Si q̄s ve-
 ro dixerit oppositū / z recte sensit / ille dūta-
 rat ad vim loquēdi prioris logice oculos
 cōuertebat: q̄suis nō vsquequaqz rōnabi-
 liter. **D**inc est q̄ egregi⁹ doctor **Aug⁹**.
 tū in locis plimis. tū speciali⁹ in li. de do-
 ctrina christiana reglas p̄ expositione sa-
 cre scripture dedit: z ab alijs datas collau-
 dauit. **I**nter q̄s vna est p̄ synodochē vbi
 ps p̄ toto sumit: **A**lia p̄ hyp̄hōlen vbi ve-
 ritas ad exaggerandū excedit: **A**lia vbi lo-
 catū p̄ loco accipit: fm̄ quas regulas tex-
 tus n̄ a fallitate defendit. **N**ā dicēdo egre-
 diebant ad euz hierosolimitē vniuersi / si-
 milis est locutio sicut cū dicim⁹. ois ppl̄s
 vel tot⁹ mūdus. vadit ad tale spectaculū.
Dicit ei h̄ nō p̄ p̄cisionē: s̄z ad rei magni-
 ficationē adaugēdā. **S**ilicqz ē locutio cū
 subdit. **E**t ois regio iudee: nisi q̄ vltra h̄
 locus p̄ locato. regio sc̄z p̄ habitātibz regi-
 onē ponit / z in talibz iuxta quorū dā expli-
 cationē attendit sensus. nō quē vba faci-
 unt. sed pro q̄ fiunt. **I**uxta p̄dicta sumi-
 tur p̄sideratio moral̄ q̄ p̄dicatores in ser-
 monibz publicis detestādo vitia z collau-
 dando f̄tutes auctoritatē h̄nt vtēdi locu-
 tionibz: trāssumptiōis fm̄ regulas q̄bz ex-
 ponit. z iuxta licentiaz rhetorice artis: ita
 vt q̄nqz dicat aliqd̄ vniuersalit̄ viciosū qd̄
 pro pauc̄ aut nō oibz p̄t verificari: vl̄ a-
 liud tale pnunciat qd̄ de f̄tute z reglā lo-
 gice prioris eēt falsissimū z scādolosum et
 iniuriosum. **N**ō habeo hic exēpla mul-
 ta curiose scrutari vl̄ adducere: legant̄ oēs
 pp̄bete q̄ fuerūt. quidā fm̄ocinatores iue-
 hentes in vitia / z vitiosos arguētes: atten-
 dat̄ p̄dicatio christi. **J**oh̄is bap. pauli. ste-
 phani. p̄thomartyr̄. z alioz: reuoluantur
 f̄mones z epl̄e doctor̄: repiet̄ q̄si vbi libet
 licentia tal̄ loquēdi vniuersalit̄ vt dicim⁹
Isaia dicit. i. c. **D**ñe caput languiduz z
 om̄e cor merens: a plāta pedis vsqz ad ver-
 ticē capitis nō est in eo sanitas. **E**t paulo
 post. **D**ñes diligūt munera sequunt̄ retri-
 butiones. **J**ere. ij. scriptū est. **Q**uid vultis
 mecū iudicio cōtendere. om̄s dereliquit̄
 me dicit dñs. **E**zechiel. ij. **D**ñis quip-
 pe dom⁹ israel attrita fronte ē z duro cor-
 de. **C**hristus z **J**oh̄anes p̄bariseos incul-

pabant generalit̄. **C**hristus vocans eos
 ypocritas. sepulcra dealbata. superbos et
 auaros: **J**oh̄anes p̄geniem viperarū. **E**t
Actū. vij. dicit stephan⁹. **D**ura ceruice z
 incircūcisi cordibz z auribz. vos semp̄ spi-
 ritu sancto restitistis: sicut z patres vestri
 ita z vos. **A**p̄ls deniqz vocat galathas in-
 sensatos: z in cretensibz approbat dictum
 poete: **C**retenses semp̄ mēdaces. male be-
 stie. pigri ventres. **P**rimo etiā vocat ap̄ls
 poetā hunc p̄phetaz: **E**t apud gētiles po-
 ete p̄ p̄phetis z varibz atqz theoloḡ habe-
 bant: z poeses eozū sicut methaphoricas
 locutiōes veritatē continentēs / occultas
 tū / attentabāt: tales sunt in scripturis ge-
 nerales in docendo locutiōes innumere.

Et his sequit̄ alia p̄sideratio. q̄ inciu-
 liter agerēt. imo insipient̄ z cōtra artez p̄-
 priam clerici qui locutiōes h̄mōi morales
 in quibz forte tangerent / vellent generalit̄
 inculpare. aut vtentes eis molestare: nisi
 forsan vbi manifesta z p̄cularis iniuria
 (que maḡ eēt detractoria z cōtu meliosa
 q̄ ad edificationē valens dephenderetur:
 qd̄ si fieret corā quibz nō oportet. **Q**d̄ vbi
 z q̄n cōtingit nō est possibilit̄ p̄ arte doce-
 re: sed tūc agendū est vt sapiens iudicabit:
 z put̄ edocebit vinctio. **C**ōstat enī q̄ plerū-
 qz fit sermo generalis ad principes: qui sci-
 unt se z statū suū grauiter increpari. z tan-
 gi in modis loquēdi generalibz: tolerāt tū
Dua igit̄ fronte et temeritate nollent cl̄ici
 de isto vel illo statu sup̄ eoz vicijs genera-
 liter morderi vel culpari. **I**sta proorsus es-
 set p̄barisaica cōditio: qui reprehendere nō
 reprehendi q̄rebant. **T**ercia addo cōfide-
 rationē cōtra illos q̄ in locutionibz mora-
 libz ponūt captiosos loquēdi modos i
 logica priori seruatos. licet veros. **I**n qui-
 bus tū est falsitas apta aut scādolosa iux-
 ta locutiones vsitatas z fm̄ rhetoricas in
 materia tali seruandas. **E**xempli gr̄a: po-
 netur vna indiffinita q̄ apud morales eq̄-
 ualet vniuersali q̄ tū indiffinita de vi logi-
 ce vera erat: apud rhetoricū z politicū fal-
 sissima. **P**ropterea nō imprudent̄ cōdem-
 nate aliquē p̄positiōes tanq̄ articuli er-
 ronei aut reuocandi: in quibz tū erat veri-
 tas de vi vocis z logice prioris: vt ista. **E**c-
 clesia mapens eccl̄ia p̄t errare: de⁹ z crea-
 tura nihil sunt: z similes multe: z alie etiā
 que in philosophia fuissent recepte vt ve-
 re vel saltez p̄babiles sicut sūt articli qui

Lectioes

de loquuntur extra meritoria.
Et maxime consideratio hec locuz h3 vbi
audiētes nō sunt triti v̄l vsitati tales locu-
tiones audire vel admittere: sed vulgates
sunt aut puri morales. legisse vel canoni-
ste. **E**t sane imprudent agunt. ne dicā im-
pudent/ qui corā talibz in actibz publicis
talem logicā purā adducūt aut phiaz seu
methaphisicā: p̄sertiz vbi materia talis q̄
nihilomin⁹ mores respicit: apud eos scā-
dalum. **O**bseruandū est enī illud **Grego.**
Juxta mores auditoroz forme sermo do-
ctorū. **H**uius opposituz creberrime fieri
dicit in anglia: et prohdolo: nisi puideat
inualecet in francia; q̄s vero apta esset et la-
ta fenestra ad errores et scandala seminan-
dos talis pmissio liquet ex pmissis et expe-
rientie vox exclamat. **D**eniqz cur ob aliud
appellant theologi nri tps sophiste et ver-
bosi imo et fantastici: nisi qz relictz vtilibz i-
telligibilibz p auditorū qlitate transferūt
se ad nudā logicā vel methaphisicam aut
etiā mathematicā vbi et quādo nō oportet:
nūc de intensione formarū. nūc de diuisio-
ne cōtinui. nūc detegētes sophismata the-
ologicis terminis obūbrata. nūc priorita-
tes quasdā in diuinis. mēsuras duratōes
instantia. signa nature et silia in mediū ad-
ducentes: q̄ et si vera atqz solida eēt sicut
nō sunt. ad subuersionē tñ magz audienti-
um vel irrisionē q̄ rectā fidei edificatiōez
sepe proficiunt. **S**ed detinuit ecce nos
aliqz diu modus loqndi euāgelic⁹ spero tñ
nō pro: sus inutilibz ad rem accedētes vide-
amus q̄nte auctoritatē atqz dignitatē imo
p̄tuoze attractatiōis **Joh. bap.** fuerit: qm̄
ad eū egrediebant hierosolimite vniuersi
et om̄is regio inde: tam valida erat et tam
efficax sua solitudo/ sua vinēdi austeritas.
sua demū sinceritas et libertas predicādi.
Da mihi aliq̄ de occupatis. et accursis/
solitarios irridentibz: q̄ p om̄es toti⁹ era-
tis sue discursus et sudores antios tantū-
dem pficiat: q̄ntū solitarius iste manēs in
deserto fructificauit. **V**irari et colere so-
lent bom̄es p̄sertim simplex vulgus eos
viros quos invita sublimes/ et sibi met au-
steros aspiciūt: ob hoc maxime q̄ nlla cu-
piditatē aut ambitiois nota respēgūtur:
nulla proinde cōtra eos fallendi suspitio:
aut mentiendi suboritur: quādo despiciūt
quicqd terrenū est. quicqd vtile vel iocū-
dum. **E**x opposito predicatorēs nri tps.

qz talibus inhiare vehementer populariē
et ardentē agnoscunt: sit sermo eoz in op-
probriū: sit de mendacio aut praua inten-
tione suspectū. **D**icūt cōfestim eis audito-
res voce vel anio: medice cura teipsum.
Vidim⁹ nostra etate et nup quēadmoduz
vnus ppter huiusmōi vite austeritatē pe-
ne incredibilē in suis s̄monibz multitudi-
nē aggregabat: cui vite sue et zelo si scienti-
am et discretionē humilē sociasset. quā vti
nā sociasset: fecisset vtiqz fructū multuz: si
verū est illud **Berni:** zelus sine discretione
p̄cipitat. **D**iscretio autē esse nō p̄t absqz hu-
militate nec hūilitas in cōplacencia sui et
innitendo pprie prudētie cōseruaf. **D**e-
niqz difficile est et plus diuinū q̄ hūanum
et nō absqz diuturno virtutū exercitio acq-
sibile: vt in duobz his seruet humilitas in
solitudine. s. et p̄dicatiōe. **C**ur ita? **Q**uoni-
am solitudo facit hoīem leuiter ceteros oc-
cupatos diiudicare et eis se p̄ponendū esti-
mare: **P**redicatio autē vbi est applausus
p̄cursusqz populoz verba dicentē in celuz
ferentiū/ p̄temptat grauissime atqz pericu-
losissime p̄dicatoris animū vt gaudeat/ vt
sibi cōplaceat/ vt postremo in linguis ho-
minū famā suā foris ponat. se estimet ma-
gnū aliq̄ esse qualē se audit a ceteris/ ac
proinde cōtemnit ab alijs edoceri mone-
ri vel eozū duci cōsilio. **R**uit p̄pterea in te-
meritatez quālibet. improuid⁹ loquit. nō
iam ex rōne sed furore. nō ex hūilitate s3 ex
latione. nō quod dicat rō sed qd succensa
indignatio. nō qd verū sed qd audientibz
placitū. nō oportune s3 semp importune.
nō q̄si monēs s3 q̄si potēt imperās. **Q**ui
rursus libertatē atqz fortitudinē zeli fan-
ctorū imitatricē eē. si lingua maledica car-
pat om̄es clam et palā in supiori dignitate
p̄stitutos: nec attēdit si populū inde sub-
uerteret et ad rebellandū anīabit: sed si cō-
placebit eis dē tota solitudinē considerat.
Leterū cū inualuerit h̄mōi p̄dicatiōis fa-
uor et seruo: effrenis/ vix adhibere remedi-
um p̄mitter plebs indocta qn signis extri-
sece sanctitatē. q̄ interi⁹ corrupta est atten-
dit: et quicqd aduersum dicē ad iniurias
refert et odiū. **A**b hac mētis elatiōe et indi-
cretione p̄dicandi longe fuit **Joh.** iuxta
inferius dicēda: qm̄ s̄m auditoroz qualita-
tem s̄monis linguā variauit: et nō ad sedi-
tione sed edificatiōē ad humilēqz p̄niam
singulos p̄ capacitate cohorrans. **S**e

Squit. Et baptisabatur ab eo. Qualis iste baptismus extiterit olim dicebat. et super hoc remitto vos ad ea que tractantur a magistro et doctoribus. iij. sententiarum. Confitentes peccata sua. Quomodo iohannis baptismus non erat sacramentalis. sic nec ista confessio. Erat tamen utriusque et baptismus et confessio preparatorum quoddam et introductivum ad vera sacramenta baptismi et confessionis posterius instituta. Dec autem confessio vel fiebat foras in generalitate quadam. quemadmodum ecclesie mos habet fieri in publico ante ingressum missae. Vel fiebat de publicis. in publico. more iudeorum in suis conventibus. Vel si secreta erat et particularium expressiva proficiebat ad humiliationem et consilium susceptionem et penitentiam agende cognitionem. Dicitur penitentem baptismum iohannis non habuisse partem peccatorum sacramentaliter deletivam. Que ratio est. quia siue baptisandi siue baptisati neque confessio altera. neque penitentia aliqua preteritis delictis aliquatenus equissent. Idcirco preterea non parificantur in omnibus baptismum iohannis et confessio cum baptismo christi et ab eo instituta confessione. Baptismus enim christi confessionem non exigit postmodum de peccatis ante actis. neque prius ante baptismum conferri potest homini sacramentalis confessio alioquin non esset baptismus sacramentorum ianua. quod falsum est.

Sed oritur incidens questio. Nunquam platus alicuius noviter baptisati iubere posset ut se submitteret ipse confessioni sacramentali obedientie causa. Estimo quod non. quoniam non est aliquis obligatus confiteri sacramentaliter nisi quod de peccato mortali sibi conscius est. Et hec obligatio non iure humano sed diuino surgit. Si homo aliquis de peccato suo apud deum satisfecerit iuxta preceptum eius datum et regulas institutas. non potest iterum per institutionem pure humanam ad satisfaciendum rursus tali precepto inuitus astringi. Costat autem quod baptisatus satisfecit deo de peccatis preteritis sic quod non habet aliud preceptum diuinum adimplendum pro deletionem homini peccatorum. Prelatus homo non habet ius obligandi quicumque ad confessionem sacramentalem nisi quantum habet a iure diuino descendit. alioquin possit instituere quod quilibet quantumcumque immunitus a peccato confiteretur sacramentaliter totiens quantum sibi complaceret. Summa igitur et cardo huius rationis est. nullus obligatur idem peccatum bis confiteri sacramentaliter. Quod quod absurdum sit videt nemo. Opponet forsitan aliquis de baptisato vere contrito

post peccatum ille immunis est a peccato. nihilominus obligatur per ecclesiam confiteri. Rursum quod non per ecclesiam. sed ex precepto diuino talis ad confessionem semel faciendam de peccatis post baptismum commissis et ante non tenet. Propterea quisque satisfecerit aut firmiter tunc et loco satisfecerit propositum homini preceptorum manebit obligatio a qua poterit absolui et non aliter se confitendo. Iuxta hec apostolus via ad sciendum si semel confessus posset iterum ad confessionem sacramentalem suscipiendam artari. Sed quia alibi ventilat ea pretermitto que dici poterat quicumque prescripserat. Totam insuper hanc confessionis materiam quamuis vtile satis et a textu nostro non abhorrentem remitto ad. iij. sententiarum presentium et ad scripta doctorum. Obijciunt iterum de illo que in mortis articulo absoluit simplex sacerdos super casibus pape et referuatis. obligabit enim talis absolutus si conualescat iterum papam adire et absolutiois beneficium recipere. Fateor hic cum durando et alijs quibusdam doctoribus inuolutissimam et vix enodabilem tangi materiam. De modo se habendi in confessione casuum homini referuatarum. quia difficillimum saluare videtur quod iuxta usum ecclesie non dimidiatur confessio que per duos adimplet. dum. scilicet. apud penitentiarium solum referunt casus referuati. Hanc penitentiarium difficultatem non incipiam enodare tamen modo per quantum ad penitentiam spectat dubium quod mouimus. Dico quod homo in articulo mortis aut alias se sacramentaliter absoluit. non potest absque consensu proprio obligari rursus per hominem sacramentaliter eadem peccata confiteri. Deest operatum. In confessione prior sacramentalis suum plene effectum operata non fuisse. quia non absoluit hominem a precepto dei quod est de semel confitendo peccatum commissum. Nolo tamen negare quod de consensu proprio iterum possit homo sacramentaliter confessionem super eisdem peccatis iterare et ad hoc spontanea nec obligari. Non nego etiam quod publica peccata aut etiam referuata possit iterum referre alteri post confessionem sacramentalem. et ad hoc forsitan obligari potest quantum penitentiam salutare eius discretionem maiori precipiat. illud tamen non assero. Aliud fundamentum tangit Durandus ad confirmandum predicta. Supponit itaque per regulam quod nunquam platus ecclesie vel alius iudex potest circa aliud preceptum iubere nisi circa illud quod ad forum suum publicum potest deduci si non fiat. Alioquin potest prelatus ferre precepta super occultissimis cogitationibus sibi remediandis. vel super illis quorum transgressionem punire non potest neque sciret.

Lectioes

et ita frustra lex huiusmodi ferretur ab illo. quoniam executio per eum impleri non valeret. **O**ccultissimum autem omnium est confessio sacramentalis de qua stare non potest nisi per unicum qui confitetur. et hoc etiam si velit. **Q**uocirca dicit idem doctor ecclesiam non iubere fieri confessionem semel in anno. nisi per inditionem. quod seipsum recipit eucharistiam. ad quam rite suscipiendam debet seipsum probare hoc iuxta preceptum apostoli ab ecclesia sic interpretatum quod de mortalibus exigitur confessio. **E**xemplum in horis dicendis et intentione habenda sibi ponetur. **S**corus fundamentum alteri innititur. **A**it quippe quod nemo tenetur aut obligari propter peccatum suum occultum et secretum facere publicum sic quod de foro dei cui prius soli subiacebat trahatur quantum ex natura facti in forum publicum. **S**ed constat inquit quod dices precepta sua duobus sacerdotibus facit illa esse publica quantum est ex natura facti. quoniam in ore duorum peccatum illud posuit quod testificari possent. quibus non sine peccato contra eum. **I**uxta quod testimonium preceptum sententiarum publicus iudex. nec impediret sententiam iudicis quod sacerdotes duo peccant confessionem reuelando. quoniam si dedit in secreto bone fidei aliquid peccatum meum duobus extra confessionem peccatum dubio peccabunt si me prodant apud iudicem. nihilominus prodentur caput meum. **S**ed ista datur via ad dissolvendam rationem quam dominus **A**r. insolubile sibi reputabat. ad probandum quod stare decretali omnibus vtriusque sexus quilibet et confessio privilegiatur iterum tenebat propter sacerdotem confiteri. **N**on inquit propter defectum sacramenti ut dicebat magister **J**o. de polliaco. sed propter aliud. **S**upponit primo quod confessio sacramentalis potest pluries super eisdem peccatis salubriter iterari. **S**upponit secundo quod due affirmatiue propositiones non repugnant ad inuicem. sic quod posterior institutio positiva prioris reuocet si sit in affirmatione stare possint. **S**upponit tertio quod decretali omnibus vtriusque sexus sit propositio affirmatiua et sub obligatione posita. **S**upponit quarto ex predictis quod licentia data de precepto privilegiatur et quod affirmatiua est non tollit preceptum prius factum de precepto sel in anno. **E**t quibus concludit propositum ut estimat. et exemplificat de missa audienda die dominica. **S**i inquit daret preceptum alicui quod missam sel audiret in parochia sua quolibet die dominico. nihilominus daret sibi postmodum licentia quod posset audire missam in loco alius confessio secunda non reuocaret preceptum

Et simul stare potest quod iste duas missas audiatur et ad unam obligatur et solam licentiam ad aliam. **S**ed diligens inspector promissorum reperiet rationem hanc non esse insolubilem neque exemplum per se penitus esse validum quod adducitur etiam supposito quod non esset decretaliter expressse determinans sel confessum sacramentaliter non rursus ad confessionem obligari quilibet tamen esse debet. **C**oncessa itaque suppositione prius quod iterari salubriter potest confessio sacramentalis si tamen semel est recte facta de licentia illius quod ius habet non potest iterum cadere sub precepto pure humano sicut nec nouit institui super inuitum sicut ex promissis arbitror esse perspicuum. **E**t quod aliter loquens in infinitas absurditates corrueret in illis nominatim quod baptisatus adultus potest inuitus obligari per preceptum precepta dimissa confiteri. imo millesies confiteri. **N**on enim repugnarit baptisatus. et subsequens sacramentalis confessio sic nec due sacramentalis confessiones. **S**i quis dicat quod baptisatus habet effectum plenissimum deletionis peccatorum a peccato et culpa. **I**ta respondeo prius vnicam confessionem habere potuisse. et habere sibi pro omnia completa sit nihilominus ad augmentum gratie poterit iterari. quibus non baptisatus propter characterem secundum doctores in eo susceptum. **E**xinde pro facile est diuersitate inuenire in exemplum positum de missa audienda et confessionem. quod missa audire positum est ius. licet in diuino fundatum. et id potest ad plures missas per ecclesiam obligari. sic quod vna audita remanebit astricta ad alteram. **U**nica autem confessio cadit sub obligatione diuini precepti. quod expleta non remanet ad papam ius ad alteram confessionem super eisdem obligandi. sicut per auditionem vni missa potest ut prius ad alteram ferre preceptum. quod sue possibilitati subiacet dum ratio subest numerum missarum audiendarum restringere vel ampliare. imo et tollere. **D**e confessione autem lege dissiluit. quod iuri diuino obligatio principaliter innititur. **F**atendum igitur quod papa non potest dare licentiam privilegatis. ut confessiones audiant et ita ad curatos eundem erit. sed ex quoniam licentiam prestat ex sequenti relaxatione supposito iure diuino ne precepta eadem rursus confiteri sacramentaliter inuitus alius tenentur. **D**enique oppositum asserere de papa ecclesia est dicere populos innuocabiles per eorum confessiones hactenus fuisse seductos inuolutos et deceptos. quia vel noluerunt confessionem sacramentaliter privilegatis. esse sacramentaliter quod hactenus creditum est esse falsum. vel si sacramentalis fuit indubitans non habet ab

hmoi p̄fesso rursus exigere vt p̄cepto diu-
 no de semel p̄fiteo cui obediuit itez no-
 lens obtemper. nolēs dico. qz volēs vltro
 p̄t. Porro sec^o est de p̄trito q̄ ad p̄fessionē
 p̄t obligari. qz nōdū a dei iussione semet
 absoluit. **Sed** videam⁹ vñ subortū est
 in iohāne q̄ sic egrediant ad eū hierosoli-
 mite vniuersi z om̄is regio iudee z baptri-
 saban⁹ ab eo p̄fite⁹ p̄ta sua. **Stati** sub
 iungit rō qm̄ virt⁹ sua p̄rabebat in āmi-
 rationē p̄p̄os in reuerētiā z amorē z erat
 odor bon⁹ vite in vitam. **Erat** (inq̄t subse-
 quēs textus) **Johes** vestit⁹ pilis camelo-
 rū. **Ubi** iohes de p̄tutū q̄ttuoz cardinali-
 um possessiōe sil⁹ z ornaru implicite comē-
 dat. **In** vestitus asperitate tpantia notat
Erat vestit⁹ pilis camelo⁹ q̄ tunica erat
 cilicina z rudis z aspera. **In** lūboz succin-
 ctōnenotat fortitudo. succinge sic vir lum-
 bos tuos dicit scriptura. **In** mellis come-
 stione prudentia comēdat. **Del** comedet
 d̄ de christo vt sciat reprobare maluz zē.
Demū in alioz eruditōe z suūpius respe-
 ctu christi hūiliatiōe p̄cipit iusticia. z p̄di-
 cabat dicēs. **Veniet** fortior post me **At**
 uero hec materia collaudatiōis vberiorē
 q̄ vt nūc totū valeam⁹ exp̄mere. sil⁹ z diffi-
 cultates plime morales sc̄de p̄ ceteris in-
 cludunt. **Una** ē de abstinētia z appro-
 priate de obseruatiōe carthusiensū sup n̄
 esu carniū. quā difficultatē olim a domio
Lameracēsi in hac cathedra morā nōduz
 ad calcē dissolutiōis deductā esse p̄gnoui
 sed me deducturū deo p̄picio p̄ria lectiōe
Altera q̄z de supfluo atqz pompatico ve-
 stitu an sit tolerabil⁹ in p̄latis. z vñs eccle-
 siasticis. **Reseruat** igit̄ istis ad sequen-
 tia. regrediamur paulisp̄ z statū finis/ad p̄-
 cedentē textū. z aliud mysticū seu morale
 ad p̄tēplationē attinēs eliciamus. **Per**
 iohem nullū ap̄t⁹ q̄z p̄tēplatiū virū mo-
 raliē accipim⁹. hic iohes manet in deserto
 quodā nō tā materiali q̄z sp̄uali dū sedz so-
 litari⁹ z eleuat se sup se. q̄ subleuatiōe sup-
 na sup cunctā hāc p̄fusam rez fluctuanti-
 um z exundantiū mltitudinē attollit. hāc
 sub⁹ deserit. q̄ derelicta p̄fecto manet i de-
 serto q̄dam ment⁹ secretissimo z abditissi-
 mo. solis deniqz exp̄tis agnito z puio. **An**
 nō bñ reliq̄rat mūdū z habitabat in deser-
 to q̄ dicebat. **Hibi** mūdus crucifixus est
 z ego mūdo. **Qui** p̄terea a seipo etiā deser-
 tus clamat. **Uiuo** ego. iā nō ego. viuū zē.

Et rursus. **Sine** mente excedim⁹ deo in-
 q̄t. **Doc** q̄lit fiat dat posse experiri fm̄
 beatū **Bern.** nō exprimi. nec doceri p̄t. sz
 haberi. sic h̄ nō p̄ inuestigationē curiosam
 aut p̄ studiūz q̄ntūcūqz vehemēs neqz per-
 scrutiniū scripturarū. **Ibi** enī defecerunt
 scrutātes scrutiniō. sz obtinet p̄ forte p̄tri-
 tionē sp̄is hūiliati fm̄ beatus **Dion.** vbi
 ampli⁹ lacrimę p̄sunt q̄z l̄re. sp̄s sancti vñ-
 ctio q̄z lectio. z ozo q̄z rō docēt. **Nō** ē tñ
 respuenda vsquequaqz lectio vl⁹ doctrina
 qz etsi nō manifestū qd est tale desertū q̄z
 nemo nouit nisi q̄ incolit. anīat tñ ad que-
 rendū z viā q̄libuscūqz signis āministrat.
Doc fecit eleuat⁹ doctor **Greg.** p̄cipue in
 moralibz. **Doc** p̄ssim⁹ **Aug.** in p̄fessio-
 nibz z soliloquijs. **Doc** deuot⁹ **Bern.** sup
Lantica. **Doc** venerabil⁹ **Dugo** et **Rich.**
 de san. vic. in suis opibz varijs. **Doc** deni-
 qz multū cōpendiosa z sentētiosa breuita-
 te tradidit **Bonauē.** in libello quē appel-
 lat speculū amoris. z in alio quē intitulat
 itinerariū ment⁹ in deū. **Itez** p̄ax in r̄he-
 torica diuina: z silēs alijs. **Eos** potius q̄z me-
 horroz audiat. z aduertam⁹ qd sc̄q̄tur.
Dū **Johes** iste p̄tēplatiū n̄ in deserto q̄
 dā mētis inuio z ab fluxu carnalitatē in-
 aquoso: egrediūt ad eū hierosolimite vni-
 uersi z ois regio iudee. **Regio** ista iudee at-
 qz hierosolime ad l̄ram terra ē p̄missionis
 fluens lacte z melle. **Et** p̄culdubio nō alit
 efficit hō tot⁹ regio p̄missiōis/fluēs lacte
 pie deuotiōis. z melle saporose eruditōis
 q̄z in p̄tēplatiōe. **Nā** extra eā poti⁹ est sepe
 hō regio q̄daz egestat. vt **Aug.** loq̄tur in
 p̄fessionali. **Est** regio plena mōstris. feris
 z beluis viciōsaz cogitationū z serpētibz
 horridis atqz pestiferis venenataz z infi-
 cientiū cupidinū. **In** q̄ demū regiōe neqz
 pluuia est aut ros deuote affectionis. neqz
 viroz herbarz florētū. aut fruce⁹ plantarū
 ramificantū p̄ p̄tuosaz opationē. neqz de-
 cor est neqz species p̄ celestē p̄uersationem
At uero vbi iohānes est in deserto men-
 tis p̄dicto/solitariū in p̄tēplatiōe/vbi
 comedit māna absconditū. **Adiacet** circū
 quaqz regio iudee. regio scz glorificatiōis
 cuiusdā z decor p̄fessiois. regio insup hie-
 rosolime. regio visiōis pac̄. sic enī iudeaz
 hierl̄m interpretant **Dui⁹** regiōis speciosis-
 sime z vberime hitatores sunt. cogitatio-
 nes sc̄tē. z affectiōes pie. q̄ sunt reuera hie-
 rosolimite vel pacifice. z p̄pter cōfessionēz

Lectioes

laudis et glorificatione iudee regione inhabitare merent. **O** certe pulcherrimum ob-
stipendūque spectaculū videre hierosoli-
mitas tales vniuersos et omnē iudee re-
gionē egredi ad iohannē in deserto habitantē. **V**adant alij spectatū colles altis-
simos. alij siluas et flumina. alij longe patē-
tes campos. alij maria fluctibus altis intu-
mescentia. alij theatrales ludos aut mon-
stra milleformia. **P**laceat alijs celū cerne-
re et omnē eius ornatū. decorāque militiā. ni-
hil proorsus tale. nihil dignū cōpatione ad
prefatū spectaculū poterit vsq; inueniri.
Etenim ibi videre est quā forma. quo ve ordine
egrediunt hierosolimitae tales vniuersi et
omnis regio iudee ad iohannē in deserto.
Gratū proorsus inspicere est omnes inclitos
in vestitu deaurato. in fimbrijs aureis. in va-
rietatis circumamictu. egredi a recessibus ab-
ditis. quos etiā habet mystica regio iudee.
Egrediunt a memoria. egrediunt ab intel-
ligentia. egrediunt a voluntate. egrediunt
tur insuper tanquā sponsus et sponsa a quādam
triclinio capacissimo. vniuersūque. rationalē. cō-
cupiscibilis et irascibilis. **E**grediunt de-
mum ab estimatiua. a fantasia. a sensu cō-
muni. de omnibus denique locis patentibus quā-
que sensuū. **E**grediunt nō ut videant va-
nitate exteri ad instar dīne. sed ad iohannē
in deserto. **N**oli numerū velle sciscitari quā-
mā innūmerabilis est. ita ut fas sit dicere. mi-
lia milium ministrabat ei. et decies centena
milia assistebant ei. quā egrediunt hieroso-
lomite vniuersi. **S**ed quid agunt dum ve-
niunt. **U**trique baptisant ab eo. quia purificā-
tur magis et magis cogitationes et affectio-
nes tales pacifice. **E**t quā fortassis vltimi-
ma peccata per negligentiam aut surreptōem
aut vanitatis permissione admiserit. illa cō-
fitent. **C**onfiteres inquit peccata sua. vel cer-
te idē confiteres peccata quia dimissa sunt. et
inde sacrificiū laudis offerunt se mutuo co-
hortantes et hymnidice canentes. **C**onsite
mini dōno. quā bonus. quā in se. mi. eius. **E**t
rursus. **M**iserericordie dōni. quia nō sumus con-
sumpti et silia. **S**tudeamus documētū.
et sapientes fieri studeamus. et enitāmur tale
nobis intus formare spectaculū et cōuentū.
Affirmo. quisquis tale sibi fabricare merue-
rit nō magnopere vagabitur exteri ad viden-
dū vanitatem. impleuit quoque iocūdus illud
satirici **T**ecū habita. **N**ō erit solus quā taz
numeroso ordinatoque stipabitur comitatu.

qui propterea regnum dei intra se stabilierit
ab omni perturbatione semotū. **C**eterū nō ha-
bet aliud super homines imo vix supra bru-
ta quā nō talis ascenderit ad cor altū ut sit ta-
liter iohannes alter in deserto modo quā prefati
sumus. **D**ec vita perficiatur semper nescio
quid erit quia ista vita nō erit iuxta dictū **A**u-
gustinus. **N**unquā alibi melius experiri hō illud quod
de sapientia pronūciat sapiens. **I**ngrediens
inquit domū meā cōquiescā cū illa. **N**ō enim
habet amaritudinē peruersatio illius. nec tedi-
um cōuictus illius. sed leticia et gaudium.
Atuero si delectat nos ad huiusmodi spectaculū di-
uinū pertingere et bene disponi multū ut prius
in paucis veretur necesse est. **I**ohannē quippe
moreseque suos imitari peruenit. de quo sub-
dit euāgelista quod erat iohannes vestitus pilis ca-
melorum et zona pellicea circa lumbos eius. et
locustas et mel siluestre edebat. **C**irca
quē locū finē faciens expositiōi scriptali et plu-
rima pertransiens quō. **U**trū vita iohannis fue-
rit angelica et inter homines perfectissima. quia non
Vita iohannis fuit innaturalis. quia solitaria.
Domo enim secundum prophetam. **P**olis. naturaliter
est aial civile **U**trūque et peruersatio dōni iesu chri-
sti quā est nra instructio fuit cōis et nō solita-
ria. **E**t confirmat. quia iohannes nō insecutus est
corpali christū in terris peruersantē. quā non fu-
it perfectus. sequentia tenet per illud quod ostendit
christus inueni. **D**at. xix. **S**i vis perfectus esse
vade et vade. oia quā habes et da pau. et se. me. **D**e
positū per ex dictis et allegatis super litteras.
Questio ista principaliter est ad inuesti-
gandū dōna vita solitaria seu contemplatiua quā
tenuit **I**oh. et de cōpatione eius ad actiuam.
Ponā notabilia et elicia conclusiōes. **N**o-
tandū quod vno modo vita contemplatiua seu acti-
ua a quibusdā accipitur per ipsam animā quā est vita p-
ma. et ita nō esse dōnam inter istas duas vitas
in eodē homine nisi reducamus ad hūc sensum
quod anima viuens vita speculatiua alie se habet
quā dum viuunt vita actiua. **S**cōdo modo accipi-
tur per operationem vltimē cōuersatiōem a vita p-
ma. procedere quā duplex est. quādam immanens. alia
transiens. **N**otandū quod secundum hanc acceptiōem
est diuersitas loquutiū. **A**ccipiunt ei quādam vi-
tā actiuā per operationem corpali meritoria
terminata ad obiectū extrinsecū. et sic gene-
raliter omne opus bonū cū grā factū transiens
in exteriorē naturā erit de vita actiua quā nō
cūque spirituale vel corpale videat et ois actus
imanes meritoriū esse vita contemplatiua et per
pue si sit respectu dei cuius modi est speculatio et

delectatio et amor seu fructio habita d dō

Alij aliter distinguunt dicentes q vita actiua est conuersatio corporal' meritoria fm quā puidet ecclie vl' pti ei' p'rio et p'ncipi paliter q ad corpus. vt ē exercitiū in septe opib' mie exteriorib' sicut **D**artha pui/ uidebat corpi xpi. **V**ita aut' p'ceptiua ē conuersatio meritoria fm quā p'rio et p'ncipi palit' suffragat' ecclie q ad mentē et bona spiritalia. et sic p'dicatio/ sacroz' ministratio/ et ozo spectat ad p'ceptatōez. **E**t iste est p'uenientior modus. **Q**uo circa adhuc pōt fieri distinctio d' bōis spiritalib' q'q' videatur ip'pria. ex abusu tñ loquētiū/q'q' sic accipit' vt dicam' generalr' bona spūalia q' spectat ad p'cept' clericoz' et sacerdotū q' antonomatice appellam'. et sic p'dia et possessiōes ecclie et eius iurisdictiones erunt q' dā spūalia. **T**alia s' sunt q' in p'cept' laicorū cesserūt. et sic eadē bona erūt p'ri' et posteri' spūalia et fm h' distinguūt iurisdictione spūalis et corporalis siue spūal'. **T**ercio notandū q' in eadē ecclia p' imaginari q'druplez mod' viuēdi. **Q**uidā viuunt vita q' nec est p'ceptiua nec actiua p'prie sic pueri baptisati nōdū capaces rōis **S**cōda est vita pure actiua. **T**ercia ē speculatiua. **Q**uarta est mixta ex vtraq'. **Q**uarto notandū q' aliqd' d' meli' altero duplr. vno mō absolute absq' respectu ad aliud. alio mō relative seu p'ditionalit'. **E**xēplū phi ad h' est de h' qd' est phari. **N**ā simplr melius ē phari q' ditari. et tñ in casu extreme necessitat' vl' indigētie meli' eēt h' aut acq'rere vnū panē q' illo deficiente. pulcrā p'phie cōclusionē addiscere. **S**ilr i statu in nocētie vel gl'ie multa esse poterāt bona q' sub p'posito p'cto mala eēt si obseruarentur. **U**t in corpe sano aliqd' pdest qd' obest p'supposita infirmitate vl' crapula pcedēte. **E**t istud d' notat' atredī dū sit cōp'atio aliq'z in bonitate vl' vtilitate. et silibus vel dū q'rif. qd' expediat in regimē vite humane. **D**icam' p'mo q' stat in q'libet istoz' q'tuoz' statūū hoīem saluari. **D**e p'mo nō est dubiū de puer' baptisatis. decedentib' aū vsum rōis. **D**e q'rto nō est dubiū de p'latiis et alijs sc'ris q' diu vitā mixtā ex cōtēplatiua et actiua exercuerūt et saluari sunt. **Q**uo ad duo mēbra est difficultas. **E**t dixerūt qdā impossibile esse aliqm' adultū saluari q' nō vixisset vita p'ceptiua. q' o'z q' ois capax rōis diligat deū sup oia si debeat saluari. et in tali dilectiōe q' p'sequitur

et p'gnitōe dei repit' vita speculatiua. **S**z casus ē dabil' sic dat' holkor vbi hō dū p'rimo incepit' vti rōe exercebit' statim in opib' mie corporalib' vl' alijs bōis exercitijs exteriorib' absq' h' q' actualit' et formalit' elicit' at actū dilectiōis dei sup oia. et in agendo talia poterit p' fide a tyrānis repete interfici. et ita saluabit' tal' q' nūq' vixerit vita speculatiua. h' tñ raro euenit. **C**eterz de vita speculatiua nō ē difficultas qn' hō possit saluari in casib' mult' q' nūq' vixerit vita actiua. q' ad hāc nō est vocat'. vl' q' casus nō occurrit exercēdi illā vitā. **P**at' eē de christo i vtero vginis. de **J**ohē bap. si habuerit p'ceptationē salutando. **R**aro tñ hō manet i vita ista diu/ qn' vtaf' vita mixta. p'sertim fm p'mā distinctōz. als. p'sentē dispositōz. **S**ecūdo loquēdo absolute nō hūdo respectū ad lapsuz' bōis. tal' ē o'z do int' q'tuoz' modos viuēdi p'iores i bonitate et eligibilitate/ q' p'ria vita bona est/ scōda melior/ et q'rta q' ē cōposita melior ē q's scōda/ et tertia optia int' oēs. **D**ec appēbūt si q's diligēt' aduertat vitā ade p' statu in nocētie. **N**ā si q's ibi vixisset ex bñplacito dei absq' vsu rōis actuali et tñ in grā bñ vixisset si vixisset vita actiua laborādo et colendo padisum terrestre ex iussu dei/ meli' vixisset/ et si cū h' fuisset aliqm' in p'ceptatōe dei. meli' habuisset. **S**z q' ois indigentia remota erat nec exigebat tūc labor exercit' eus ad subleuationē q'rūcūq' indigentiarū vita et' speculatiua optima tūc extitisset/ qd' ampli' p'spicuū erit ex seq'ntib'. **T**ercio/ p' accidēs et ex suppositiōe stat in casu vitā actiua vita p'ceptiua p' tūc meliorē et eligibiliorē existere. **P**ōt enī tanta indigentia esse in primis corporal' ad iuuādūz. q' p'ctm' eēt omittēre eos et eoz' subleuationē p' speculādo seu cōtēplādo. **P**at' in platis vel in casib' necessitat'is. **E**t si dicatur q' homo nō debz omittēre mai' bonum p'pter minus bonū. **D**icā q' in casu illo cōtemplatio nō est ist' maius bonū fm p'riam distinctionē de duplici vita. **U**nde et quarto quādo licite potest vtraq' vita exerceri speculatiua scz et actiua. speculatiua eligibilior est/ et dignior/ et statui glorie seu innocentie conformior. **V**ita enim q' digni' et excellenti' habz obiectū. et q' ex digniori virtute procedit eligibilior est. sic est de intellectu dei et dilectione seu fructione eius. **N**am iste sunt operatiōes optimarū poteriarū in b' oie respectu. optū

Lectioes

obiecti. fm h̄ posuit p̄hs felicitatē in hoīe
i. **E**thi. in p̄tēplatiōe p̄me cāe / r̄ p̄formiter
(licet maḡ eleuate) ponit̄ theologi b̄ritu/
dinē in fruitiōe r̄ p̄gnitiōe dei / r̄ etiā dele/
ctabilior. vt p̄t. i. **E**thi. **S**ilis p̄clusio
p̄t poni fm aliā distictionē r̄ ex ista dedu
ci r̄ p̄ aliud mediū. sic. **Q**uāto anīa melior
est q̄ corp⁹ tanto vita regulās aiām r̄ diri
gens in fines. melior est r̄ dignior q̄ illa q̄
t̄m̄mō respicit corpale regimē / sic est de vi
ta speculatiua respectu actiue i ecclīa. ḡ r̄c.

Quinto / p̄supposito p̄cto r̄ indigētis
varijs in ecclīa dei ex p̄cto originalit̄ veni
entib⁹ r̄ ceter⁹ parib⁹. melior ē vita q̄tra sc̄z
cōposita ex actiua r̄ p̄tēplatiua / q̄ simplr
actiua vel simplr speculatiua. h̄ est q̄ vna
earū sine immixtiōe alteri⁹. **P**ro q̄ ad
uertendū est q̄ tota multitudo opeꝝ meri
torioꝝ vni⁹ hoīs imaginat̄ q̄i corp⁹ quod
dā r̄ homogeneū ad modū loquendi xp̄i.
Dat. vi. **S**i ocul⁹ tu⁹ fuerit simplex to/
tū corp⁹ tuū lucidū erit. **G**lo. **S**i int̄tio
simplex. bona q̄lib⁹ opatio erit **P**roba
tio. **V**ita illa melior est q̄ est vite xp̄i p̄for
mior. s̄z xp̄s p̄uerfat⁹ est fm totū corp⁹ vi
te sue ad regulā. r̄ vitā cuiuscūq̄ mēbri sui
sc̄z tā actiue q̄ speculatiue. ḡ r̄c. **C**ōfirma
tur. qz corp⁹ alicui⁹ p̄fecti⁹ viuūt dū p lo
co r̄ tpe vitē q̄lib⁹ mēbro suo. nūc isto. nūc
illo. q̄ si p̄tinue vno vteret. qd̄ est p̄fecti⁹
vrputa oculo. p̄suppositi⁹ indigētis ad q̄
rū reuelationē quodlib⁹ mēbroꝝ vtile est.
r̄ puiso q̄ ocl̄s sit in suo vsu ad directōez
man⁹ r̄ pedis **E**t ex h̄ sumit̄ r̄nsio ad in
stantiā q̄ fieri p̄t r̄ moueret paz̄ / p̄sideran
tes qz vita p̄tēplatiua fm se p̄siderata me
lior est r̄ dignior fm dicta. ḡ melior est hō
dū fm eā viuūt q̄ dū viuūt fm actiua. **S**ic
enī argueret q̄ hoīm corp⁹ eēt nobili⁹ si ef
fet totū ocul⁹ q̄ h̄ndo varietates q̄s ad p̄
sens obtinet / r̄ pictura pulcrior si tota eēt
albedo q̄ dū varijs colorū appositionib⁹
decorat̄. **S**ilr̄ dicendū est h̄ q̄ corp⁹ o/
perationū hūanaz̄ qd̄ imaginat̄ q̄si et ho
mogeneū r̄ diuersaz̄ rōnū / p̄fecti⁹ est dū p
q̄libet sui pte est i exercitio (p̄supposito sp̄
q̄ vita speculatiua est velut illustratio r̄ di
rectio / r̄ viuificatio anīe sit in suo actu suf
ficiēti) q̄ si dimissa actiua esset p̄tinue in
speculatiōe sub ḡdu int̄siori / p̄suppositif
indigētis p̄rimoz̄. **S**peculatiu⁹ enī vt q̄
dā ait vidēs fr̄s inopias r̄ torpēs a iuua
mine. deficit a fraternā dilectione / r̄ p̄se /

quēs a dilectiōe dei cōnera. r̄ tūc nō viuūt
p̄tēplatiue q̄ cōplet in diuina dilectiōe. s̄z in
curiosa p̄hoz̄ speculatiōe. **E**t si q̄rit q̄n
de necessitate r̄ sub pena p̄cti tenet hō vi
uere fm vitā actiua. **D**ico vel ex suscepto
officio / v̄l dū videt fr̄s necessitatez exte
mā r̄ nō apparet q̄ ali⁹ succurrat. **E**xem
plū de elēosina. **E**t his habet̄ radix q̄re
stat⁹ p̄latoz̄ est p̄fectissim⁹ in ecclīa sc̄a di
qz est stat⁹ req̄rens vtrāq̄ vitā p loco r̄ tē
pore instat xp̄i r̄ moyfi r̄ alioꝝ. nā xp̄s nūc
in monte orabat. nūc p̄dicabat. nūc p̄p̄lof
cibabat. **S**ilr̄ moyses in mōte syna p̄tem
plabat ea q̄ postmodum p̄plo m̄straret / r̄
descēdēs iudicia dabat p̄plo. r̄ arce fabri
cam ordinabat. **I**ta q̄lib⁹ eozū d̄z esse bi
nomi⁹ ad modū **J**acob q̄ et isrl̄ d̄z. **E**t ei
p̄lat⁹ isrl̄ in p̄tēplatiōe / r̄ iacob in victoriā
supplātiōe tam i se q̄ in subdit̄. **E**t ei
duplici vtroi copulat⁹. **I**ye r̄ rachel. appli
catio mystica cōis est. **S**er̄ta p̄clo. **L**e
ter⁹ parib⁹ vtilior r̄ secūdiōr ē in ecclīa dei
speculatiu⁹ q̄ sit actiū. **P**ro q̄ aduertē
dū q̄ duplex ē vtilitas r̄ secūditas i ecclīa
q̄dā est grossa atq̄ palpabil̄ q̄ a vulgo et a
viuētib⁹ more vulgi p̄cipue reputat̄. r̄ illa
p̄sistit in mltitudie r̄ p̄seruatiōe bonoz̄
fortuitoꝝ / r̄ corpis / r̄ pompa extrinseca
Alia vtilitas respectu bonoz̄ aie v̄l meri
toꝝ v̄l alioꝝ donoꝝ ḡtuitoz̄. **S**ecūdo ad
uertendū q̄ p̄ria bona nō p̄sunt. imo ple
rūq̄ nocēt nisi p̄ q̄nto ordināt r̄ disponūt
ad sc̄da bona. v̄n nec capiūt bonitatē ali
quā moralē ant ḡtuitā. nisi a bonis hmōi
tanq̄s a fine ad quē dūt ordinari / v̄l tanq̄s
instrumēta ea adipiscēdi / v̄l tanq̄s obiecta
circa q̄ sit hmōi opatio p̄tuosa. imo q̄nq̄
talia bona p̄cedunt deo irato vt **A**ug⁹. ait
qz videlicet vtili⁹ eēt illa nō h̄re dū obsunt
bonis morib⁹ quēadmodū r̄ obsunt diui
tie piture. generāt ei vermē pessimū q̄ ē su
pbia v̄l voluptas effrenata. **E**t sic in vno
hoīe h̄z veritatē. sic r̄ h̄re p̄t i toto corpe
mystico ecclīe. ita q̄ nūerabit̄ merito inter
magna diuie mie dona paup̄ras ip̄i / i ta
lib⁹ bonis fortuitis. r̄ iurisdic̄tiōib⁹ ciuili
bus. **I**uxta qd̄ dicūt hystorie. r̄ legi in po
stilla sup̄ bibliā q̄ dū dorata eēt ecclīa bo
nis r̄ palib⁹ p̄ constantinū / audita est vox i
aere. **H**odie venenū effusus ē in ecclīa sc̄a
dei. **E**t qd̄qd̄ fuerit de h̄ / potuit ei tūc do
ratio hmōi esse vtili⁹ p̄pter bonitatē r̄ fide
litate d̄sp̄santiū / r̄ dilataciōe ecclīe post

aduersitates habitas/nihilomin⁹ nūc aut alias poterit spoliatio sifr esse vtilis/propter maliciā eccliaſticoꝝ talib⁹ bonis abutentiū/vt claudat via malignantiū. ſpi/nis aduerſantiū ne cadāt in p̄cipitiū viti/ozū. **J**uxta qđ ait dñs. **S**epiā viā tuā ſpi/nis. **N**ūc ad p̄poſitū p̄cluſiōis p̄ſtat qđ p̄tēplatiū⁹ vt ſic p̄ficiat ecclie in bonis ſpi/ritualib⁹. qđ de p̄ ſe z imediate. actiu⁹ aut in bonis t̄palib⁹. **U**n̄ moyses plus p̄fecit in monte adorādo dñi alij p̄liarent. qđ mul/titudo magna bellantiū. **S**ic de⁹ qđ nō de/ſtruxiſſet penthapolim peccatricē p̄p̄ de cem iuſtos/ſi reperi fuiſſent. pl⁹ miſereſ ec/cleſie z eidē parciat p̄pter ozdes paucoꝝ z p̄tēplatiuoꝝ qđ facit p̄p̄ labores z diſcur/sus z turbatiōes multoꝝ actiuoꝝ. **J**uxta qđ dicebat **J**ero. de heremitis antiq̄s/eoſ eſſe vitā mūdi. z ip̄m p̄ eos ne corrueret ſta/re. **D**oc inferē cōtra illos qđ terrena t̄m/mo cogitātes dicūt iuſtiſtas z p̄ficios terrena tractātes. z diuitijs vel edificijs l̄ epulis aggregandis occupatos/vtilioꝝ in ecclia qđ p̄tēplatiuos bonevite z ſp̄uali bus exercitijs intendētes/qđ deliros vel fantaſticos vel inutiles reputāt. qđ aialis hō nō p̄cipit zc. **E**t allegāt qđ ſp̄ualia abſ/ qđ t̄palib⁹ diu ſtare nō p̄nt. qđ dictū abſqđ dubio niſi ſane intelligat blaſphemū eſt. **N**ūc enī ecclia fuit melior qđ duz vixit in paup̄tate. qđ etiā **J**ero. poit i vita mal/chi. z de Romano imperio dicunt hysto/rici z recitat **Aug⁹**. zc. **P**otius z veri⁹ di/ cereſ ecōtra/qđ t̄palia z p̄ſertim in ecclia diu abſqđ ſp̄ualib⁹ eſſe nō p̄nt. **E**t certū eſt qđ cū eis nō ad eſſe nō p̄nt. **A**lioqđ falleret chriſt⁹ qđ dicit. **P**rimū q̄ri. re. dei. z bec oia adij. vo. nō dixit ecōtra. primū q̄rite dila/ tionē z poſt bec regnū dei z iuſticia ei⁹ vo bis adijciēſ. imo ſicut alias memini decla/ raſſe nimū ſtudiū in multiplicatōe bono/ rū t̄palii z iurisdictionū in ecclia nō pua/ cauſa eſt ſue deſolatōis tam in ſp̄ualib⁹ qđ t̄palib⁹ z h̄ manu ducēbat p̄ ſilitudinē cor/ poris myſtici ecclie total⁹ ad corp⁹ verum hoīs. **N**ā intēdere nimis regimini ſenſua/ litatis. ſp̄reta directiōe rōis/ eſt vtrūqđ taz ſenſualitatē videlicet qđ rōem extinguerē. **D**inc eſt qđ multi p̄boꝝ z p̄tēplatiuoꝝ in ecclia/ parū curāt ſi depaupeſ ecclia v̄l cō/ culcetur in t̄palib⁹ iſtis vocatis bonis/vi dentes tot vicia z abuſus ex his puenire i cōmunijs ſupfluis. in venationib⁹. in ſymo

nūjs/z prediſ/z violentiſ. p̄motionib⁹ in digniſſimozū/in ambitioib⁹ p̄laturaruz z beneficioz/in ſupbijs diſſolutiſſimis. i vo/ lupratib⁹ effeminatis. ceteriſqđ innumera/ bilib⁹ z nefandis abuſionib⁹/in qđbus ſere putant gerere vitā actiūā. dando onera ſ̄ via zc. **E**t bec oia ceſſarēt/aut nō ita ſaltē abundarēt/in paup̄tate modesta. **A**mpli/ us nō ita diuerterēt eccliaſtici etiā de p̄ri/ monio chriſti dotati ad traditiōes z adin/ uentiones hoīm p̄ diuitijs cumulandis/ ſp̄reta lege chriſti ſicut nūc facere cōſpici/ mus. fornicatiōe quadā ſp̄uali p̄niciōſiſſi/ ma. **E**t ad grandē tempeſtate moderni tē/ poris z ſciſmatis. p̄ſolandā poſſent appli/ cari qđ omitto. qđ facile eſt ex p̄cedentiſ eli/ cere. **S**eptima p̄cluſio. **V**ita **J**o. bap. poſt vitā chriſti z m̄ris ei⁹ fuit angelica/z inter viatoꝝ ſaltē qđ ad aliqđ p̄fectiſſima **P**ro cui⁹ declaratione aduertenduz qđ vi/ ta iohis p̄tē cōpari ad vitā alioꝝ triplicit⁹. **U**el qđ ad p̄phetiā vel qđ ad auſteritatē vi/ ctus vel qđ ad meritū interi⁹. **S**i cōpemuſ p̄phetiā iohis ad p̄phetias alioꝝ. qđ ad hoc iohes eſt p̄fectioꝝ. qđ modo certiori z clari/ ori demonſtrauit chriſtū p̄pter quē p̄p̄be te oēs illuſtrati ſunt z ſuas p̄tēxerūt p̄/ p̄hetias. **E**t h̄ forſan innuere volebat ipa/ veritas cū ait qđ inter natos zc. **N**ec moue at aliqū qđ iohes videbat certa exp̄ientia chriſtū: z ob h̄ nō p̄phetabat de eo. **D**e cer/ tis enī z p̄ntib⁹ nō eſt p̄phetia. **F**ateor enī qđ aliqđ in homīe illo videbat reſpectu q̄rū nō erat p̄phetia. ſed ſcīa v̄l exp̄ientia. vt qđ hic eſſet v̄n⁹ homo ſic ambulans zc. **S**ed alia erant que nō videbant vt qđ talis ho/ mo eſſet de⁹ z meſſias in lege promiſſus z agnus dei qui tollerēt peccata mundi zc. **S**i dicat v̄lteri⁹ qđ **J**ohānes interrogat⁹ reſpondit ſe non eſſe p̄phetam. **D**icit ali/ qui euz hoc dixiſſe ex humilitate non ex veritate. quaſi videlicet aliqđ eſſet humili/ tas ſine veritate aut quaſi humilitas per mendaciū acq̄ratur. **E**t ideo verius z ap/ tius dicit qđ **J**ohes negans ſe p̄phetā r̄n/ dit ad intentionē querentiū iudeoꝝ. ſcie/ bant itaqđ iudei ſcriptū eſſe in lege eozum **D**ent. xvij. dicēte dño. **P**rophetam tibi ſuſcitabo poſt me zc.

Quequūtur propoſi/ tiones eiudem de ſenſu l̄rali ſacre ſcriptu/ re. **E**t de cauſis errantium.